

Billy Bill

onder de Golden

door: G. van Heerde

Tijdens een ongewoon dikke mist in de Oost-Chinese zee kwam de „Colombo”, die onder bevel stond van kapitein Johnson, in aanvaring met een kleine Japanse stoomboot.

De Jappanner kwam er met wat averij aan de achtersteven goed af, maar de „Colombo” maakte slagzij.

Gelukkig had het ongeval plaats op enkele mijlen afstand van de Chinese kust, zodat het schip nog op eigen kracht Sjang-hal kon bereiken. Nu lag het al een paar weken in dok en Johnson verwachtte, dat het nog wel enige tijd zou duren, voor hij zee zou kunnen kiezen.

In het grote zeemanshuis, vlak bij de haven, werd de bemanning ondergebracht; de kapitein vond een kamer in een niet te duur hotel, waar hij de dagen doorbracht met boeken lezen en zich vervelen.

Het niets doen maakte hem brommerig. Daarbij kwam, dat het Chinese eten hem maar matig beviel. De rijst was te veel gekruid en oh, die haalenvinnen!!

Het was elke dag hetzelfde: Altijd maar haalenvinnen! Soep van haalenvinnen, haalenvinnen-rijst, gebakken haalenvinnen of gestoofde..... Je zou er zelf een haalenvin van worden.

De ondragelijke hitte bracht kapitein Johnson ook uit zijn humeur. Hij dronk veel ijswater, liters ijswater; hij was er van overtuigd, dat het op geen enkele plek op de aarde zó warm kon zijn als in Sjanghal. Op zijn kamer was het gewoon niet uit te houden! Kapitein Johnson had alle zeeën ter wereld bevaren, maar nergens had hij zo'n kwaadaardig stel muggen ontmoet als hier in China. Overdag verstopten de monsters zich achter de matten aan de wand en onder de tapijten.

Maar nauwelijks lag de kapitein in bed of ze kwamen, in gesloten colonne, op hem af. Ze staken hem, waar ze hem maar te pakken konden krijgen. Na de eerste nacht leek kapitein Johnsons gezicht één reusachtige rode tomaat, rood van al de muggen-beten.

Daarna had de eigenaar van het hotel hem een klamboe gegeven. En — gelukkig — nu kon het ongedierte hem niet

meer bereiken en moesten de bloedzuigers zich tevreden stellen met gonzend om de klamboe te vliegen. Daardoor kon de kapitein niet slapen. En eens stond hij midden in de nacht op, stak het licht aan en begon een veldslag tegen zijn belagers. Hij rukte een Chinese mat van de muur, vouwde die dubbel tot een muggenmepper en begon de strijd.

Overal tegen de muur plekte het bloed van de muggen, maar hoeveel hij er ook doodde, het gegons werd niet minder. En al maar meer muggen dwarrelden om zijn hoofd; het leek of ze een massale aanval begonnen waren.

Als een razende sloeg de man van zichzelf af, tot hij de lamp een mep gaf en die in scherven op de grond viel. Toen stond kapitein Johnson in het duister, gromde als een dol-geworden stier en kroop opnieuw onder de klamboe.

Zo kwam er 's nacht van slapen maar heel weinig.

„Ik wou, dat ik bij de Eskimo's zat”, bedacht kapitein Johnson op een middag, toen hij op het terras van het hotel in een gemakkelijke stoel lag.

De warmte maakte hem lui; hij knipperde een paar keer met de ogen en viel in slaap. Zodoende bemerkte hij niet, dat een Chinese postbode, zijn punthoed, net een omgekeerd mandje, op zijn hoofd en een lang slobberkleed over zijn schouders, hem naderde.

Even stond de man stil, keek, het hoofd scheef, naar de slapende kapitein, die met open mond te snurken lag. Voorzichtig tikte hij de slaper op de arm. Meteen kreeg hij een opstopper tegen zijn borst, waardoor hij bijna achterover tuimelde, terwijl de kapitein hem toeschreeuwde: „Bloedsuiger! Lelijke mug! Ik zal je doodslaan!”

De postbode was nog niet van zijn schrik bekomen, toen Johnson zijn ogen opendeed en hem verbaasd aanstaarde.

„Heb ik je een klap gegeven?” vroeg hij.

De Chinees keek hem argwanend aan, deed voor alle zekerheid nog een stap

achteruit en zei met een lichte buiging: „Uw onderdanige dienaar, heer. U hebt mij voor bloedzuiger uitgescholden en voor lelijke mug. Ook hebt u mij een klap gegeven. Het had mijn dood kunnen zijn.”

De kapitein knikte. „Dat kan, ik ben aan het vechten geweest.”

„Als het meneer hetzelfde is,” zei de postbode, „heb ik liever, dat u de tafel een klap geeft.”

„Dat zal ik de volgende keer zeker doen. Maar wat heb je?”

De Chinees overhandigde een verzegelde enveloppe. „U is kapitein Johnson? Er is een brief voor u.”

Met zijn vinger wees hij naar het adres. „Kapitein Johnson, aan boord van de „Colombo”, te Sjanghal. Dat is u toch? Ik wist, dat u hier woonde. Ik heb de moeite genomen, u de brief na te brengen.”

Johnson grabbelde in zijn vestzak naar sapeten¹⁾ en stopte de ander wat in de hand.

„Dank u zeer, meneer”, lachte de postbode en na een diepe buiging ging hij heen.

De kapitein draaide de brief in zijn

liepen zijn ogen de getypte regels. Natuurlijk weer een onderzoekingstocht, wie weet waarheen. Misschien naar de Bosjes-mannen of de Haussa-negers of de Apachen-indianen.

En hij had zich niet vergist. Het schrijven was afkomstig van het „Groot Aardrijkskundig Genootschap” te Londen.

Vier jaar geleden was hij bij het genootschap in dienst getreden. Hij had nu reeds drie reizen voor de Engelse heren gemaakt, waarvan één naar de nog onbekende eilanden van de Stille Zuidzee. Men had hem gezegd, naar Sjanghal te varen, waar hij een nieuwe opdracht zou ontvangen.

De brief was duidelijk: „Het Groot Aardrijkskundig Genootschap wenst een onderzoek ingesteld te zien naar land en volk in de omgeving van de Amoerrivier. Deze dagen zal een zekere Mr. Duck zich bij u gevoegen. Hij is een groot kenner van China, Sibertië en Mandsjoerije. Het is onze bedoeling, dat u met hem de Amoer-rivier opvaart en hem in de gelegenheid stelt een rapport op te stellen over de gewoonten en bijzonderheden van de bevolking in het stroomgebied van deze rivier.”

Het is een deftige brief, bedacht kapitein Johnson, ging rechtop in zijn stoel zitten en bekeek de enveloppe nog eens, als vertrouwde hij de zaak niet.

Toen wreef hij zich in de handen van plezier. Gelukkig, dacht hij, er is weer werk aan de winkel. Als die luie Chinezen nu maar een beetje opschieten met de „Colombo”, kunnen we de volgende week vertrekken.

En als die meneer Dinges nou maar op tijd is, kunnen we het land van bloedzuigers en haalenvinnen gauw verlaten.

Daarop klapte hij in zijn handen. Een kleine Chinese jongen kwam toesnellen.

„Ijswater!” commandeerde de kapitein. „Veel ijswater. Breng me maar zes glazen tegelijk, dan kan ik weer voort.”

Hij dronk zijn zes glazen ijswater, stond op, rekte zich eens uit en ging op weg naar het dok, om te zien, of ze zijn schuit nou nooit es opgelapt hadden.

Hij liep door de smalle straten van de stad, door het oudste gedeelte, waar de grote uithangborden van de winkels tot bijna op de grond raakten. Kooplui schreeuwden naar de voorbijgangers en probeerden zo hun waren aan de man te brengen.

Het krioelde van mensen in de stad. „Ze maken een lawaai als die ellendige muggen in mijn hotel”, dacht Johnson. Er waren veel Chinezen, maar ook Engel-

De kapitein

handen rond; toen scheurde hij de enveloppe open.

Wat hij las, bevreesdde hem niet. Het was een nieuwe opdracht. Haastig door-

¹⁾ kleingeld.

sen en Frans en sipaos¹⁾, die met hun tijd geen raad wisten en maar door de straten slenterden.

Op een hoek van een straat was een opstootje. Daar bleef de kapitein even staan. Een koopman beweerde, dat een Chinees een grote watermeloen van zijn stalletje had willen pakken. Gelukkig had hij het nog juist op tijd ontdekt en nu slingerde hij hem een hele serie scheldwoorden naar het hoofd. De omstanders hadden pret om de ruzie en hitsten de mannen op. Tenslotte werden ze handgemeen en sloegen elkaar met de hoeden om de oren.

Johnson kreeg lust om mee te doen. Hij had het meppen de laatste tijd goed geleerd en zou graag laten zien, hoe bedreven hij in die kunst was geworden. Maar hij wist z'n lust te bedwingen, want een politieagent, zijn knuppel in de hand, baande zich een weg door het volk, om de vechtersbazen te scheiden.

Daarop slenterde Johnson verder.

Bij de haven sloeg hij rechts af, naar het stillere gedeelte. Daar waren de werven. Daar lag ook de „Colombo”, nog altijd in het dok. Een paar Chinezen lagen lui tegen de zijkant van het schip geleund en koken, of ze niet van plan waren, de eerste uren nog iets uit te voeren.

Eerst toen ze Johnson zagen aankomen, kropen ze overelnd, grepen een hamer en begonnen in het wilde weg een beetje op het schip te timmeren.

Woedend en met grote stappen beende Johnson hen voorbij. Even draakte hij zich om.

„Als je toch met alle geweld timmeren wilt”, snauwde hij, „doe het dan aan de kant, waar het lek zit en niet hier, waar niks aan mankeert.”

De Chinezen liepen gejaagd weg, Johnson zocht de baas op en mopperde, dat de schuit nou nog niet klaar was.

Die sloeg de handen in de lucht.

„We werken met man en macht, heer. Ieder uur van de dag wordt er aan gewerkt.”

„Dat heb ik gezien”, zei Johnson. „Je mag die kere ls daar eens zeggen, dat ze vooral niet te hard moeten werken. Als ze zo doorgaan als tot nu toe, krijgen ze er nog wat van.”

„Ja, heer”, boog de Chinees, die dacht, dat Johnson meende, wat hij zei.

„Volgende week moet de schuit klaar zijn”, vervolgde de kapitein. „Je bent al een week over tijd, maar nou is 't uit. Het Groot Aardrijkskundig Genootschap wil, dat ik over drie dagen vertrek.”

De Chinees sloeg opnieuw de handen in de lucht.

„Over drie dagen, heer?! Dat kan niet.

Dat is onmogelijk. Zo ik zel, we werken met man en macht. Maar wat niet kan, dat kan niet.”

„Het kan wel”, zei Johnson onverbiddeijk. „En nog eens: Het Groot Aardrijkskundig Genootschap zal niet betalen als we niet op tijd kunnen varen.”

De Chinees liet verslagen het hoofd hangen. Maar de naam Groot Aardrijkskundig Genootschap maakte indruk op hem. Hij wist wel niet, wat dat was, misschien een koning of een kelzer of in ieder geval een machtig heer. En omdat je machtige heren tot vriend moest houden, zei hij haastig: „Maar ik zal mijn best doen, heer. Eerlijk, ik zal mijn best doen. Dan moeten de mannen nog maar harder werken.”

„'t Is je geraden ook”, gromde Johnson, toen hij weg ging.

Drie dagen later was de „Colombo” weer zeewaardig.

(Wordt vervolgd).

¹⁾ soldaten.

Nu laten we deze keer maar eens die lastige kruiswoordraadsels liggen en gaan gezellig wat "snuffelen".

Je hebt zeker de 4 onhollandse namen hieronder al zien staan?

Toch kun je van ieder naamkaartje een rasecht-hollands beroep maken.

1. U. Naro	2. B. Rumteer
IJlst	Gees
3. C. Trilcie	4. R. Ruinik
Een	Ede

Dan een drietal eenvoudige raadseltjes:

1. Welke soort steen bestaat uit 2 stemmen?
2. Waar ga je naar toe als je 13 jaar bent?
3. Als er van een woord van 5 letters de eerste twee worden weggelaten, blijft er maar één over.

Tenslotte vind je in de volgende 10 zinnen **bijbelse** namen verborgen:

1. Er zijn veel inlanders bij de opstand omgekomen.
2. Het jongetje had amper onder een auto gezeten.
3. „Toe jo, bel voortaan wat minder luid”.
4. „Kom”, riep vader, „we gaan direct”.
5. Fietste vader daar net voorbij?
6. De tram ramde in een bocht een autobus.
7. Och zeg, je busje Nescafé staat open.
8. „Wou je er een gulden voor hebben?”
Ja, minstens.
9. Jan had in achttien tellen z'n deel som uit.
10. Met de letters DRU ben je toch niet verlegen?

Je hoeft niets op te zenden.

Billy-Bill

onder de Golden

door G. van Heerde

„Billy-Bill” noemden de matrozen de kajuitsjongen van de Colombo. Hij heette eigenlijk William, maar van de dag af, dat hij voet aan boord had gezet, was het „Billy-Bill” geweest en zo was het gebleven ook.

Op de morgen, dat het schip de haven van Sjang-hai verliet, stond de jongen bij de verschansing en keek naar de langzaam verdwijnende stad.

Hij zag de witte huizen op de oever van de Hocan-Pau-rivier en twee van de vijf poorten, die toegang gaven tot de voorsteden. Een enkele theetuin schoof langs hem heen.

De honderden jonken, sampans en

gigs¹⁾, die aan de oever lagen gemeerd, verdwenen uit het gezicht. Daarna voeren ze nog lang voorbij uitgestrekte, vlakke landerijen, met smalle wegen en enkele regenputten. Tegen de horizon verrees een tempel, wit en licht boven de grijze aarde.

Billy-Bill draaide zich om en keek naar de matrozen, die bezig waren de kisten met mondvoorraad naar het ruim te slepen. Hij zag kapitein Johnson de brug opgaan. Daar praatte hij wat met de stuurman en keek

1) Kleinere Chinese schepen

in noordelijke richting. Beneden hem klonk het centonig gestamp van de machines; golven braken op de boeg, gingen grommend langs de boorden; buiswater spatte omhoog.

Tenslotte verdween 't laatste land uit het gezicht. Rondom de Colombo was alleen lucht en water.

Billy-Bill stond er aan te denken, dat mr. Duck zich nog niet aan dek had laten zien. Direkt na zijn aankomst was hij naar zijn hut gegaan. Daar had de kok hem de koffie gebracht, maar dat was al weer meer dan een uur geleden.

„Zou hij nu al zeeziek zijn?” — dacht Billy-Bill. Even trok een glimlacht over zijn gezicht, als hij terugdacht aan het ogenblik, dat mr. Duck de loopplank naar de Colombo kwam opgelopen. Nog nooit in zijn leven had Billy-Bill zo'n dikke man gezien. De sterke loopplank boog door onder zijn gewicht en iedereen verwachtte, dat hij — de plank dan — in tweeën zou breken. Billy-Bill bedacht nog, hoe het mogelijk was, dat zo'n dikke sinjeur z'n schoenen 's avonds uit kon trekken. Of zou hij zo, met zijn schoenen aan, in bed kruipen? De kajuitsjongen had

stom-verbaasd naar de vervaarlijk grote snor en lange, rode baard van de vreemdeling gekeken, toen die eindelijk, puffend als een stoommachine, op het dek stond. Hij stond even uit te rusten, met zijn rug tegen de verschansing. Wat gelukkig, dat die van ijzer is, had Billy-Bill nog bedacht, anders ging hij sekuur in tweeën. Stel je voor. Mr. Duck met een plons in het water! Zouden de haaien even lachen om zo'n kadeautje!

Toen hij weer wat op krachten was gekomen, startte mr. Duck in de richting van een kajuitstrap. Had Billy-Bill het zich nu verbeeld, of helde 't schip naar stuurboord over, toen meneer naar de rechterkant van het dek liep? Maar gelukkig, alles liep goed af en de vreemdeling belandde, na zich door het trapgat te hebben gewrongen, veilig in zijn hut. Na die tijd had de kajuitsjongen hem niet weer gezien. Meneer Duck had zeker een paar uur nodig, om weer op kracht te komen na zo'n wereldreis.

Aan al deze dingen dacht Billy-Bill toen 'n klinkende draai om de oren hem deed opspringen en naar zijn gloeiende oor deed grijpen. Achter hem stond een matroos.

„Wel ja, meneer Billy-Bill neemt vakantie vandaag, staat daar maar met de handen in de zakken lekker niks te doen, alsof hij de kapitein in hoogst eigen persoon is. En wij kunnen maar sjouwen, en maar kisten naar beneden slepen en ons maar in het zweet werken. En nou — op een rapje aan het werk, of ik trek je de oren van het hoofd”.

Hij stond al weer klaar, de arme Billy-Bill een tweede oplawaai te geven, maar die wachtte de slag niet af en schoot onder zijn arm door, weg in de richting van de kombuis.

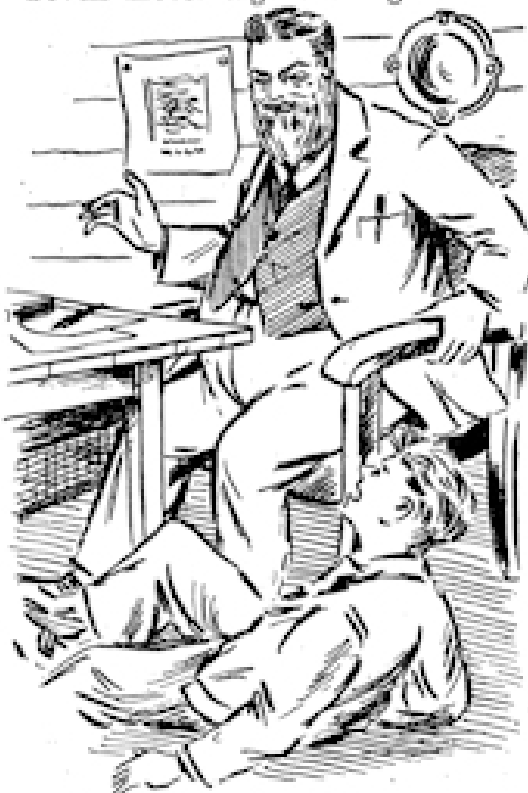
„Pak an!” gebod de matroos.

Billy-Bill, in zijn haast, om één der kisten op te pakken, struikelde, strompelde op, gleed nog eens uit en rolde pardoes de kajuitstrap af. Het ging hobbeldebobbel, van tree op tree. Hij probeerde zich nog vast te grijpen, maar zijn handen vonden

geen steun. Zijn hoofd bonkte tegen de leuning, nog eens en nog eens... dat gaf minstens drie builen..., toen lag hij onder aan de trap, bonsde tegen een deur en rolde hals over kop de hut van meneer Duck binnen.

„Goeie morgen”, zei die.

Billy-Bill had geen antwoord. Hij was tot rust gekomen tegen een tafelpoot, keek omhoog en zag alleen twee benen en een stuk buik. Daarboven moest ergens het gezicht van

de deftige mr. Duck zitten. Oei, wat zou die kwaad zijn. Billy-Bill had niet eens netjes aangeklopt, was zo maar, als een blok hout, de hut binnengerold. Enfin, meneer had hem zeker aan horen komen. Bonk-bonk ging het immers op de trap, bij iedere trede.

„Ik zeg „goeie morgen”, zei meneer opnieuw, toen hij geen antwoord kreeg.

Verlegen krabbelde de jongen over-eind. Hij stond daar bij de tafel, met een vuurrood hoofd van verlegenheid, krabde zijn bol en probeerde ondertussen te tellen, hoeveel builen hij had opgelopen. Maar bij vijf raakte hij de tel kwijt en hield op.

„Dat vind ik nog eens aardig, dat

je me op komt zoeken!” Het geluid kwam ergens uit de haard weg en Billy-Bill, die het waagde, even naar meneer te kijken, zag, hoe diens snor trilde. Gelukkig, hij vond het dus nog niet zo heel erg.

Meneer Duck schoof een stoel aan. „Zo, ga zitten, jongeman. Ik had mijn deftige bezoeker al eerder een stoel aan moeten bieden, maar ik kon je daar onder de tafel niet zo gauw vinden”. Zelf ging meneer op de rand van het bed zitten, dat even kreunde van angst.

„En vertel es, wat kwam je hier doen?”

Billy-Bill keek naar de punten van zijn schoenen en overdacht, wat hij nu moest zeggen.

„Ik-ik-ik rolde van de trap, meneer en toen — toen, tegen de deur en toen....”

„Ja, dat heb ik gemerkt. Nou, je bent er nog best af gekomen. Doet je hoofd zeer?”

„Een.... een beetje”, stotterde de jongen.

Met een zware zucht kwam meneer overeind. Toen hij naast Billy-Bill stond, betastte hij met zijn grote handen diens hoofd.

„Doet het dààr zeer?” Met zijn handen drukte hij eens flink. De jongen sprong bijna tegen de zolder van de pijn.

„Een.... een beetje”.

„En daar? En daar?”

„Au!” gilte Billy-Bill.

„k Heb het al gezien!” zei meneer Duck.

Hij liep naar een kist in de hoek van de hut, nam er een flesje uit en schonk 'n paar druppels in een glas.

„Zo, nu wat water er bij en dan drink je dat maar eens op. 't Is nog best afgelopen, kereltje, wees daar dankbaar voor. En als je in de loop van de dag hoofdpijn krijgt, kom je ogenblikkelijk bij me, begrepen?”

De jongen knikte. Toen, aarzelend, vroeg hij: „Is u... eh... is u... een dokter?”

Mr. Duck glimlachte.

„Ja, ja zeker. Ik ben ook dokter. Weet je, ik ben' zo'n beetje van a

les wat. Ik weet wat over vreemde landen, waar bijna nooit een blanke is geweest. En over alle volken zou ik je wat kunnen vertellen. Je moet weten, ik ben in dienst van het Groot Aardrijkskundig Genootschap. Wel eens van gehoord?"

Billy-Bill schudde het hoofd.

"Nou dan, dat Genootschap stuurt mij uit, om vreemde landen te bestuderen. Daar schrijf ik dan een boek over en dat kunnen de mensen in Engeland lezen".

"Oh", zei de kajuitsjongen bewonderend.

"Zo gaan wij nu naar de Amoer-rivier, aan de noordgrens van China. Daar wonen nog weinig bekende volksstammen, zoals de Gilghanen en de Golden. Ik zal proberen iets te weten te komen van hun woonplaats en levenswijze. Nou, en dan ben ik bovendien dokter. Ik probeer die mensen te helpen, als ze ziek zijn en ik ga ondeugende kajuitsjongens weer oplappen als ze er plezier in hebben met hun hoofd naar benevan een trap te rollen.

"Begrijp je?"

Billy-Bill glimlachte. Hij vond meneer Duck toch wel een aardige man.

"En dan, tenslotte, ben ik ook zendeling".

"Zendeling?" De jongen keek meneer verwonderd aan, de mond half open van verbazing.

"Ja, vind je dat zo vreemd? In de meeste landen, die ik bezocht heb, leven de mensen als heidenen. Altijd zijn ze bang voor de boze geesten, altijd worden ze opgejaagd door de onrust, die leeft in hun hart. In de avond durven ze niet buiten hun armzalige huizen te komen, bang, dat een vertoornde geest hen te pakken krijgt. De angst voor de medicijnmannen jaagt hen op. Het beste van hun land offeren ze, om de geesten gunstig voor zich te stemmen. Ze leven in het land van zon en warmte, maar in hun hart is het koud en dood. Vind je het zo vreemd, dat ik deze mensen, als ik er de kans toe krijg, iets vertel van God in de hemel, die de mensen geen kwaad wil

doen, maar hen helpen wil en gelukkig maken?"

Mr. Duck zweeg.

In de stilte, die volgde, hoorde Billy-Bill het schurend geluid van water tegen de boorden. Het eentonig gestamp der machines drong vaag tot hem door.

Even blikte de jongen op naar mr. Duck. Die was dus dokter en zendeling.

En ontdekkingsreiziger! Vreemd, hij had zich een zendeling altijd voorgesteld als een lange, magere man in een wit kleed en een tropenhelm op. Deze meneer Duck leek helemaal niet op 'n zendeling. En toch was hij het.

De zendeling glimlachte tegen de jongen.

"Zo, nu weet je al meer van me, dan de matrozen op het dek. Ik zou zeggen, als je eens een uurtje vrij hebt, kom maar es aanlopen — aanrollen moet ik eigenlijk zeggen. Ik heb al zoveel gereisd in mijn leven, daar is nog wel wat over te vertellen. Doe je het?"

"Graag meneer", haastte Billy-Bill zich te zeggen.

Op dat ogenblik klonken voetstappen buiten de hut.

"Billy-Bill!" riep iemand en toen hij niet direkt antwoord kreeg, nog eens: "Billy-Biiiiiiii!"

"Dat is de kok", vertelde de jongen nog gauw. "Dat is een kwaaië. Als je niet gauw komt, slaat-ie je met de potlepel om de oren".

"Dan zou ik maar gauw gaan", raadde meneer hem aan, "want je hebt voorlopig genoeg builen op je hoofd zitten".

Hij pompte wat adem naar binnen en probeerde op te staan. Maar Billy-Bill was al bij de deur.

"Dag meneer", zei hij haastig.

"Dag jongen en tot ziens. Denk om de trap".

Hij sloot de deur achter de jongen en hoorde de kok nog zeggen:

"As-ie-me-nou. Nou is meneer Billy-Bill bij meneer Duck op visite geweest".

(Wordt vervolgd).

der, maar jullie weet zelf wel hóé het lot der negers in dit vrije Amerika nu nog is. Je hebt allemaal gelezen, van dat negermeisje, dat studeerde aan de Universiteit in Alabama. De blanke studenten wilden dat niet, ze bekogelden haar met tomaten en rotte eieren, belden haar op of ze wel wist wat een strop, wat een kogel was en of ze wel eens gehoord had van een diep kansaal.

En daar is het verhaal van de negerzangster Bessie Smith, die in negro-spirituals zong van de hemel, „die hen was beloofd, maar het zal wel zijn, zoals in de trem en de bus te New-York, met een afdeling voor blanken en een voor negers of een bordje: not for negroes”.

„Bessie Smith wordt overreden, een slagader wordt geraakt, waaruit het bloed van deze zwarte zangvogel wegvloede zoals het kostbaar vocht uit een omgevallen fles — haast U, haast U en men reed er mee naar het dichtsbijzijnde hospitaal voor blanken — en de priester zei: Geen toegang! — kloek-kloek zei ondertussen het wegstromende bloed, naar een volgend en weer een volgend hospitaal, eindelijk een klein en primitief ziekenhuisje voor negers, doch daar aangekomen was de fles leeggelopen”.

En daar is de Ouwe Joe, hij zal het niet zo lang meer maken, hij verlangt naar de Here Jezus, hij verlangt naar de hemel. Hij eist niet veel, 't is hem allemaal goed, als God zijn ziel maar redden wil.

Maar hij is toch zo bang, zó bang, dat het in de hemel een beetje lijken zal op de aarde, die aarde van duizenden Bessie Smiths. Als hij komt aan de hemelpoort, zullen ze hem, zwarte, dan binnenlaten?

Hij wil toch zo graag in de glorie komen, in de glorie bij zijn Redder Jezus, maar als, als....., o God geef hem dan in plaats van zijn dikke zwarte snuit en zijn kroeskop maar het witte gezicht en het sluike (glad liggende) haar van een **blanke**.

Hij is bang voor de hel, het leven hier is voor hem een hel geweest, van zijn geboorte af tot nu toe. „Ach God, laat me dat niet nóg een keer meemaken”.

Wat is dat een ontroerend gebed, wat zal hij het vaak gebeden hebben, soms

Wegens storing in het bedrijf is O. E. K. enkele dagen te laat verzonden.

zó maar onder zijn werk, zo maar als er weer een bus voorbij reed zonder hem, een echt schietgebed in nood is het geworden, net als bij Vitellus.

Als je dit gedicht goed wilt voordragen moet je je helemaal inleven, je moet die Ouwe Joe zijn! Dan word je vanzelf bewaard voor alle onechte moeideenerij.

Bij „in Uw glorie” moet je de hemel zien, in al zijn heerlijkheid met de vele engelen en de bazuinen die schallen.

En dan simpel en eenvoudig en bescheiden: geeft 't niet enz., net alsof je tegen moeder zegt, met vooruitgestoken lippen: 't is niet erg hoor moeder”. Regel 4 moet weer opkomen, sterker worden gezegd, want dáár komt het op aan.

In strofe 2 komt dan de angst, daarom ineens die nalieve wanhopige aanspraak: **Maar Heer Jehova**. Aarzelend zeg je regel 5 en 6, en terwijl je ze uitspreekt denk je heel innig aan wat Bessie Smith overkwam.

't is zo fijn gevoeld, dat hij tegenover God niet eens durft uitspreken, wáár hij zo bang voor is. — In couplet 2, 3 en 4 komt dan, wat je zou kunnen noemen een refrain:

Geef mij dan zacht sluik haar
En een mager wit gezicht.

Dit telkens terugkerende is het hart van het gedicht, liever van het gebed. Dit moet je ook telkens op een andere toon zeggen, 't gebed wordt iedere keer dringender, dat betekent niet dat je het de laatste keer het sterkst zegt, met de meeste nadruk, nee, ik geloof dat het bijna eindigt in een snik, dus heel zacht met een beetje voorovergebogen hoofd en een krop in je keel. Dat kan alleen écht zijn, als je absoluut met die Ouwe Joe meevoelt. Dan loop je ook niet direkt weg, maar blijft éven zo staan. In de stilte, die dan volgt doet het gedicht „zijn werk”.

Wil je er bij 't uit 't hoofd leren op

De „Colombo” bevond zich nu in de Japanse Zee en zette koers in noordelijke richting. De dagen waren warm en in de avond, als de westenwind, wat verkoeling bracht, zaten de matrozen op het voordek, waar ze keken naar de rimpeling van het water, of lul over de verschansing hingen. Kapitein Johnson bracht een gedeelte van zijn tijd door met het bestuderen van de kaarten. Die lagen op een tafel in zijn hut uitgespreid en dikwijls volgde hij met de vinger de loop van de Amoer, die zich slingerde door een onherbergzame streek langs de voet van het hoge Jablonoi-gebergte.

„Zestien honderd meter”, zei hij zacht, „dat is een hele hoogte.”

Dikwijls kwam Mr. Duck hem opzoeken. Die wist veel bijzonderheden van de bewoners van de rivier, van de Dauriërs, de Orotschonen en de Golden. Johnson vroeg zich verbaasd af, of de zendeling al eens eerder in deze streek had gereisd. Toen hij het vroeg, schudde Mr. Duck het hoofd. „Nee, nog nooit, maar ik lees alle boeken over vreemde landen, die ik maar in handen kan krijgen. Daarom weet ik er veel van, maar het mooiste is natuurlijk, als je dat alles met eigen ogen ziet. Daarom ben ik ook zo blij, dat het Groot Aardrijkskundig Genootschap mij uitgenodigd heeft, deze reis mee te maken.”

Dan, als hij aan het vertellen begon over de vele landen, die hij reeds had bezocht, vergat de kapitein alle tijd en het gebeurde vaak, dat, als te middernacht de wacht werd afgelost en de matrozen zijn kool opzocht, hij nog licht zag onder de deur van de hut van de kapitein.

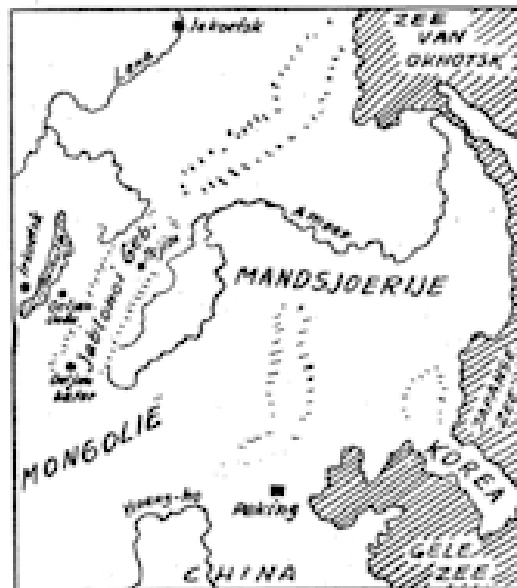
„Die weten ook van geen ophouden”, dacht hij dan, „Waar die het zo lang over

hebben, is mij een raadsel.”

Nadat Billy-Bill, nu drie dagen geleden, de kajuit van Mr. Buck was binnengerold, had de jongen zijn dokter niet meer gesproken. En hij had niet de moed, naar hem toe te gaan. Zijn hoofd deed hem al lang niet meer zeer.

De vierde dag na hun vertrek uit Sjanghai stond kapitein Johnson naast de roerganger op de brug. Hij keek lang naar de Westelijke horizon. Daar warrelden kleine, loodkleurige wolken door elkaar en klommen langzaam omhoog tegen de blauwe hemel.

„Storm”, zei de matroos, die nu ook in die richting keek.

letten, dat in couplet 2 staat, om secuur te zijn, in 3, om heel secuur te zijn en in 't laatste: enkel om secuur te zijn. Dat is een climax. De laatste keer wordt deze regel met de meeste nadruk en smekend gezegd: enkel om secuur te zijn. En dan zwakt de stem af.

Dit vers is waard er al je krachten aan te besteden. Al het leed van vele eeu-

wen, al het geloof van die zwarte verdrukten is gekristalliseerd in deze 4 coupletten, die je nooit meer vergeet, dat weet ik zeker, ik hoop ook, dat ze jezelf dichtster bij de Here Jezus brengen, dichtster bij JE NAASTE en..... dichtster bij de hemel, die — wees maar niet bang — ook voor jou is Ouwe Joel

Frans C. van Dorp.

Kapitein Johnson knikte bijna onmerkbaar met het hoofd, maar antwoordde niet.

„Misschien drijft de bul nog af naar het zuiden”, meende de ander.

Johnson sjoerde zijn broeksriem wat vaster, keek nog eens naar de donkere wolken en zei: „Ik hoop, dat je gelijk hebt. Anders ziet het er niet zo mooi uit. Moet je es zien, wat een wind daar achter zit.”

Werkelijk, de lucht werd steeds donkerder, de warrelende wolken namen steeds vreemder, dreigender vormen aan. Het water kreeg de donkergrijze kleur van lood en de windstilte was onnatuurlijk en beangstigend. Het leek, of de wolken de komende storm vasthielden, om ze straks op de „Colombo” los te laten.

De zon verdween plotseling achter de donkere lucht, een windvlaag schoot over het water, even steigerde de „Colombo” als een paard. De stilte, die er op volgde, leek er te dieper door.

„Dat wordt zwaar weer”, voorspelde de kapitein en streek zich bezorgd met zijn hand over het voorhoofd.

Even later weer een windstoot, gevolgd door een tweede. Met steeds korter tussenpozen volgden ze elkaar nu op. Slechts met inspanning van alle krachten gelukte het de roerganger het stuurwiel in handen te houden.

„Probeer koers te houden”, gebod de kapitein. „Noord-noordwest.”

Hij sprong snel de treden van de trap af, die van het dek naar de brug leidde en riep een paar matrozen.

In de enkele minuten, die waren verlopen, was de wind aangewakkerd tot een orkaan, schoot telkens uit en scheen van alle kanten aan het schip te rukken. Het donker trok een ring om de „Colombo”. De matrozen bij de boeg waren nauwelijks te onderscheiden. Het schip stampte en boorde zijn kop telkens diep in de golven. Dan richtte de voorsteven zich op, dook weer weg en een golf buiswater spoot omhoog.

„Alle hens aan dek”, gebod de kapitein. „Bindt die kisten vast, voor dat de zaak gaat verschuiven.”

Haastige handen grepen de touwen, bonden de lading zo goed mogelijk vast. Anderen grepen de trossen, die nog op het achterschip lagen en gooiden die in de ruimen, zodat ze niet over boord konden spoelen. Plots een rukwind, die de „Colombo” in zijn flank greep, het schip helde gevaarlijk over naar stuurboord.

„Grijp je vast”, schreeuwde de kapitein boven het gebulder van de storm uit. Hij pakte zelf de verschansing vast met beide handen. Een grote golf sloeg midscheeps over het dek. Hij voelde zich opgenomen, het water sloeg over hem heen, wilde hem meesleuren in de diepte. Met inspanning van alle krachten gelukte het

hem, zich vast te houden. Het was, of zijn armen uit het lid werden getrokken. Een felle pijn schoot door zijn lichaam.

Maar de „Colombo” richtte zich weer op. De kapitein schudde zich als een natte poedel, toen, zich telkens vasthoudend aan de verschansing, kroop hij langs de reling naar het achterdek, waar hij de brug wist te bereiken.

Hij zag, dat de matroos bijna niet bij machte was, de boot in de genoemde koers te houden. Het was, of bij elke rukwind het stuur uit zijn handen werd geslagen.

„Eén van jullie moet de roerganger helpen”, schreeuwde Johnson over het dek. Alleen Billy-Bill had hem verstaan. Hij kroop in de richting van de brug. De angst was de jongen zoeven naar de keel gekropen, toen hij dacht, dat de „Colombo” kapseisde.

Met beide handen had hij zich aan de reling moeten vasthouden, om niet over boord te slaan.

En even, in dat angste ogenblik, had hij de rug van een koningshaai boven het donkere water zien uitkomen, één seconde was daar de dreiging van de dood. Hij had het uitgeschreeuwd van angst, maar het geluid ging verloren in het loeien van de wind. Hij bereikte veilig de brug en hielp de matroos het stuurrad te hanteren. Zo met z'n beiden ging het in ieder geval veel gemakkelijker.

Vanaf zijn standplaats kon hij een groot gedeelte van het schip overzien. Overal hielden de matrozen zich vast, om niet over boord te slaan. Mr. Duck had een plaats gevonden bij de grote schoorsteenpijp. Toen kraakte plotseling de fokmast. Billy-Bill zag hem overhellen, even waggelen, als wist hij niet, welke kant hij op zou vallen; toen sloeg hij met een klap opzij.

Een angstig gegil klonk op. Hij zag een matroos wankelen, even de handen uitstrekken, als wilde hij het gevaar bezweren, toen sloeg de man, getroffen door de vallende mast, neer.

De matroos, naast Billy-Bill had blijkbaar niets gemerkt. Hij beet de tanden op elkaar, rukte aan het stuurwiel om koers te houden. Toen begon de jongen te schreeuwen: „Daar! Daar!! Er is er

Billy-Bill

onder de Golden

door G. van Heerde

Even plotseling als de storm was gekomen, bedaarde hij weer. In minder dan een kwartier was de lucht schoongeveegd; het schip was nog wat onrustig in de deling van de zee, maar het gevaar was voorbij.

Enkele matrozen hielden zich bezig met de reparatie van de fokmast, anderen hingen al weer loom over de reling en keken naar het westen, waar aan de horizon een donkere streep vertelde, dat ze land naderden.

Billy-Bill had de kok geholpen in de kombuis en zat nu op de plecht uit te kijken naar het land, dat langzaam naderde. Een dorp, bestaande uit kleine, donkere huizen, schoof aan de horizon voorbij, een enkele boom stak zijn kruin omhoog tegen de hemel, daarna was het land vlak en het leek, of hier geen mensen woonden.

Een schaduw viel over de jongen heen en snel keek hij op. Het was Mr. Duck, die zich naast hem zette.

„Land, hè! zei die blij.

De jongen knikte. „Maar ik zie verderop nergens huizen. Zouden hier geen mensen wonen?”

„Beslist niet”, wist Mr. Duck. We komen nu in het stroomgebied van de Amoer. De grond is hier erg moerassig en onvruchtbaar. Vandaar, dat er geen mensen wonen. We zullen nog minstens twee dagen langs dit onherbergzaam gebied varen, vóór wij één der monden van de rivier bereiken”.

„En dan?”

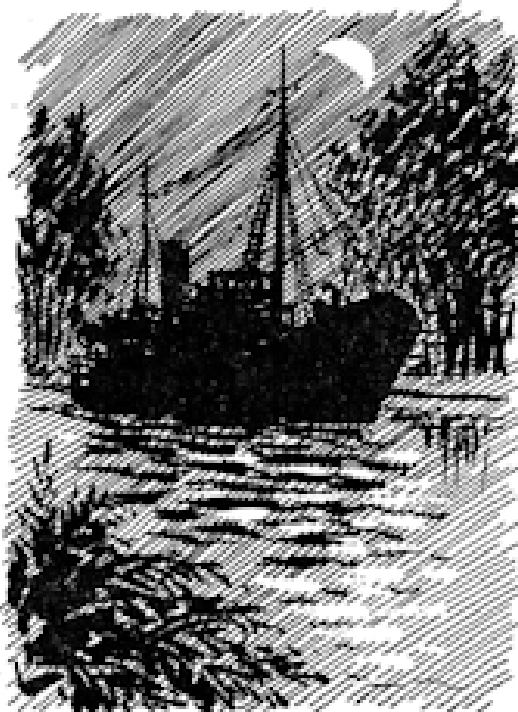
„Dan varen wij de Amoer op, tot het schip ons niet verder kan brengen. Het is de bedoeling, dat wij wat meer te weten komen over de bewoners van deze streek. Hoe verder wij de rivier opvaren, hoe meer de oevers begroeid zijn. Dan komen wij in het gebied, waar de mensen wonen”.

„Oh”, zei de kajuitsjongen. Hij verlangde er plotseling naar, die mensen te zien, wat meer te weten van hun levenswijze en van hun werk. Hij voelde zich de ontdekkingsreiziger, die vreemde landen bezoekt, en avonturen beleeft; die vandaag niet weet, wat hem morgen te wachten staat. En blij keek hij naar Mr. Duck op, alsof hij het aan hem te danken had, dat hij deze tocht mee mocht maken.

Met volle kracht stoomde de „Colombo” de rivier op, maar na enkele uren gaf de kapitein het bevel „halve kracht”, toen de eerste zandbanken hun rug boven het water uitlichtten. De oever was hier begroeid met een soort bomen, die Billy-Bill aan appelbomen deed denken. Daartussen ontdekte hij rode en gele bloemen. Zeeraven, die ver het land waren ingedrongen, scheerden over het watervlak, doken weg in het water, om even later met een vis in hun bek boven te komen.

De kapitein stond nu zelf aan het roer, hield zo veel mogelijk het midden van de stroom, om niet op een zandbank terecht te komen. Zodra het schemerdonker begon te worden, liet hij het anker uitwerpen, omdat varen bij nacht hier een onmogelijkheid was.

Snel daalde dan de nacht. Het groen en de hel-gekleurde bloemen verloren hun glans. Het bos stond als een donkere

muur om de „Colombo”. Rondom het schip was de flauwe glans van voorbijstromend water.

Langzaam stierven de geluiden van het bos. Nu sloop de panter door het woud. Zijn roep klonk vreemd en angstaanjagend op. Een late fazant rept zich naar het nest. En door de boomtoppen ritselde de wind.

„De „Colombo” rukte aan de ankerketting. Het ruisend geluid van water, dat langs de boorden stroomde, drong door tot in de verblijfplaats van de matrozen.

Billy-Bill, in zijn kool, luisterde naar de geluiden van de nacht. Boven hem klonk de stap van de matroos, die de wacht hield. Hij dommelde weg, toen het ritse- lende geluid van ratten, onder in het schip hem deed opschrikken. Hij zat plotseling rechtop en luisterde. Het was, of van heel ver gezang tot hem doordrong, dat zacht wegstierf. Dat was natuurlijk verbeelding. Wie zou er midden in de nacht zingen in dit onmetelijke bos. Hij glimlachte om zijn dwaze gedachten en even later sliep hij in.

Hoe meer de „Colombo” de bovenloop van de Amoer bereikte, hoe sterker de stroom werd. De machines werkten op volle kracht, en het leek, of het schip voortkroop. Steeds nauwer werd de geul, waardoor het water een uitweg zocht naar de zee. Langs de oever lagen dikke kelen en steeds meer zandbanken maskten het verder gaan haast tot een onmogelijkheid.

Wat iedereen verwacht had, gebeurde. Een lichte stoot... de „Colombo” zat met de kop op een zandbank.

„Volle kracht achteruit!” seinde Johnson naar de machinekamer. De machines stampten, het schip trilde in al zijn voegen. Iedereen wachtte vol spanning, of de „Colombo” nog vlot zou komen.

Schuimend spatte het water tegen de boeg. Billy-Bill keek er naar, toen een sldering door het schip voer en het plotse- lling van de zandbank afschoot.

„Halve kracht!” schreeuwde de kapitein. „Goed het anker uit!”

Haastige handen grepen de kettingen, die rinkelend door de kluisgaten liepen. Even later lag de „Colombo” voor anker.

Kapitein Johnson stond met Mr. Duck te praten. Hij veegde zich het zweet van het voorhoofd.

„Dat is nog net op 't nippertje”, zei hij. „Enfin, we zijn los, maar we kunnen nu niet verder, dan alleen met de kleine boot”.

„Natuurlijk”, zei de wereldreiziger.

Terwijl de matrozen bezig waren, de jol in orde te brengen, stond Billy-Bill bij de verschansing en keek toe. Hij zag, hoe een kleine mast in het mastgat werd gestoken en de zellen er aan bevestigd werden. Een matroos bracht de riemen en een ander zorgde, dat er voldoende proviand meeging.

Redactie en Uitgever
van „Onze eigen krant”
wensen onderwijzers
en leerlingen
een gezegend 1957

De kajuitsjongen telde het aantal riemen. Vier. Dus gingen er vier matrozen mee, de kapitein en meneer Duck. Hij bedacht, dat de bemanning pas volledig was, als er ook een kajuitsjongen meevoer. Maar ja, hoe moest je dat kapitein Johnson duidelijk maken?! Stel je voor, dat ze hem meenamen! Dat hij mee zou varen langs de onbekende oevers van de Amoer, langs het gebergte, dat ergens ver weg achter het bos moest liggen.

Toen zuchtte hij, want het waren niet anders dan mooie verzinsels, die hij bedacht. In werkelijkheid zou hij aan boord van de „Colombo” moeten blijven, en de kok helpen met zijn potten en pannen; als je 't niet goed deed, kon je nog een klap met de soeplepel op de koop toekrijgen.

Een matroos haalde het kleine anker uit het ruim en legde het in de jol. Op dat ogenblik kwam de zendeling voorbij. Hij bleef bij de reling staan, naast Billy-Bill en keek naar de werkende matrozen.

„Ze schieten mood op”, zei hij. „Ik denk, dat we direct na het eten vertrekken”.

„Ja”, zei Billy-Bill, „ik zal me eens klaar maken voor de rels”.

De wereldreiziger zag de jongen aan, zijn mond viel open van verbazing. „Ik wist niet, dat jij mee zou gaan”, merkte hij op.

„Ik ook niet, meneer”, was het antwoord. „Maar ik dacht, dat zonder een kajuitsjongen de bemanning niet compleet was”.

Toen bulderde meneer Duck van het lachen. Het schaterde over het dek. De matrozen hielden op met werken en keken hem aan. De reling kraakte en kreunde van angst. Billy-Bill keek, niet begrijpend naar de baard van de zendeling, die op en neer golfde als een zee. Op dat ogenblik liep de kapitein hem voorbij.

„U hebt nog al plezier in het leven, mr. Duck”, zei hij vriendelijk.

De wereldreiziger knikte nog wat na

van de lach, toen zei hij: „U hebt een kajuitsjongen, die weet, wat hij waard is, kapitein. Die denkt, dat de bemanning van de jol niet compleet is, als er geen kajuitsjongen bij is. Heb je ooit zo'n eindje mens gezien!”

En weer lachte hij zijn vrolijke lach.

Billy-Bill stond er bij met een rood hoofd van schaamte. Wat moest de kapitein wel denken! Hij had het zo maar gezegd, voor de aardigheid. Maar natuurlijk meende hij dat niet.

Kapitein Johnson glimlachte en keek hem aan. Natuurlijk begreep hij, dat het maar een grap van de jongen was. Toch voelde hij in Billy-Bills woorden het grote verlangen, mee te trekken. Naderhand krabde hij zich achter het oor.

De zendeling deed een stap in zijn richting. Zijn gezicht stond nu ernstig, toen hij zei: „Maar er zit iets in, in wat die jongen zegt. Zonder kajuitsjongen kan het eigenlijk niet. Het kereltje kan koken als de beste, heeft de kok mij verteld. En och, u weet ook wel, er zijn op zo'n tocht honderd van die kleinnigheden, die zo'n jongen prachtig even op kan knappen. Als ik er goed over nadenk, geef ik hem nog gelijk ook”.

Even wachtte hij.

„Ik heb er natuurlijk niets over te zeggen, want u is de kapitein. Maar het lijkt mij wel prettig, zo'n handig kereltje bij me te hebben”.

De kapitein antwoordde niet. Hij staarde nadenkend over het water, boog zich over de reling, als wilde hij de grootte van de jol meten. Toen hij zich oprichtte keek hij in Billy-Bills hunkerende ogen. Je hoefde niet te vragen, of die graag mee wilde. Al half besloten, kon de kapitein niet nalaten, de jongen nog even te plagen.

„We zullen al last genoeg hebben van de apen in het bos. Als je er nou ook nog één in de jol meeneemt...”

„Maar dit is een aap van een bijzonder soort, verdedigde Mr. Duck zijn vriend. Heus, kapitein, ik zou 'em z'n zin maar geven”.

Even trommelde Johnson nadenkend met zijn hand op de reling. Toen keek hij Billy-Bill aan.

„Ingerukt, mars, jij!” gebod hij. Zijn hand wees in de richting van de kombuis. „Ga de kok helpen. En vanmiddag na het eten aantreden in de jol!”

De jongen sprong een meter in de lucht. Hij had de zendeling wel om de hals willen vliegen.

„Dank, dank u wel”, hakte hij toen. Hij sprong het dek over, liep in z'n wildheid bijna een matroos van de benen.

„Schiets op, snotneus!” gromde die.

„Ahoy!” gilte Billy-Bill opeens. Hij zwaaide met z'n armen en dook de kajuitstrap af.

De kok stond in de kombuis in een wolk van stoom.

„Oh, ben je daar eindelijk”, bromde hij, toen Billy-Bill binnen kwam. „Ik dacht al, die zit z'n tijd weer te verlummelen. Geef me die pan eens aan”.

Gewillig reikte de jongen het gevraagde aan. Toen zei hij met een zucht:

„Ik zal vandaag nog maar eens extra goed mijn best doen. Zo'n laatste keer, dat je de kok helpen mag...”

De ander liet van verbazing de soeplepel uit zijn handen glijden, in de pan.

De soep spatte op naar alle kanten.

„As-ie-me-nou!” zei hij met een verwonderde blik op de kajuitsjongen. „Je wilt me toch niet vertellen, dat...”

„Ja, ik ga mee met de jol. De kapitein zei, dat als ik niet meeging, de ontdekkingsstocht vast zou mislukken. Toen heb ik maar gezegd, dat de kapitein op mij rekenen kon”.

„As-ie-me-nou!” zei de kok weer.

Ondertussen viste hij de lepel uit de soep en brandde z'n vingers.

Op het dek zei Johnson tegen Mr. Duck: „Dat heeft Billy-Bill aan u te danken, dat hij mee mag. Ik was werkelijk niet van plan...”

„Ik ben blij, dat u het goedvindt, kapitein”, was het antwoord. „Hij is een flinke jongen en ik geloof, dat we veel aan hem zullen hebben”.

(Wordt vervolgd)

Billy-Bill

onder de Golden
door: Q. van Heerde

De zon stond hoog aan de hemel, toen de kapitein als laatste in de jol sprong. Nog een enkel bevel aan de stuurman, die tijdens hun afwezigheid de zorg voor de „Colombo” op zich zou nemen, toen stiet hij de boot af.

Direkt pakten de matrozen de riemen en begonnen tegen de stroom op te roeien.

Billy-Bill zat op de kop van de jol, prinsheerlijk, alsof hij een koning was, die zich door zijn slaven naar zijn paleis liet roeien. Hij zwaaide naar de achtergebleven bemanning en riep een keer „ahoy” tegen de kok, die, met zijn onafscheidelijke potlepel in de hand, ook even kwam kijken.

Achter in de boot zat de zendeling. Hij had een bankje voor zich alleen. Maar dat moest ook wel. De kapitein stond bij het roer en keek gespannen naar voren. Hij

inspanning van alle krachten gelukte het de matrozen, de boot vooruit te krijgen.

Na enkele uren, besloot de kapitein hen wat rust te geven. Hij liet het anker uitgooien en vermoedde haalden de mannen de riemen binnen hoord.

Een half uur later werd de tocht voortgezet. Het was een pracht tocht, vond Billy-Bill. Hij lag op zijn buik op de plecht en keek naar de bossen, terzijde van de rivier. Steeds dichter werden ze; het leek wel een oerwoud. Soms scheerden kleine vogels laag over het water, vlak voor de boeg van de jol. Billy-Bill keek hen na, zoals ze verdwenen in het bos. Wat een prachtige kleuren hadden ze, rood en groen en blauw.

Meneer Duck noemde hun namen, maar die kon hij niet onthouden.

Een enkele maal sprong een grote vis met een krachtige slag van zijn staart boven het water uit, om dan weer in het nat onder te duiken.

Het was warm tussen de bossen, drukkend warm, alsof er onweer op til was.

Billy-Bill zag, hoe het zweet de matrozen van het hoofd lekte. Mr. Duck pufte en blies en zwaaide zich koelte toe met een grote, strooien hoed. De kapitein scheen alleen aandacht te hebben voor het water, dat schuimend langs hen heen joeg.

„Zal ik een poos roeien”, hoorde Billy-Bill aan, toen hij zag, dat de jongste matroos haast niet meer kon.

Die keek even naar de kapitein.

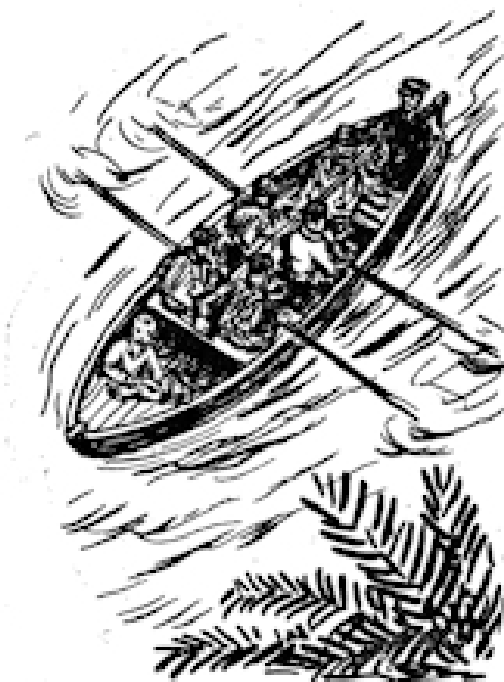
„Goed”, zei die.

Even later had de kajuitsjongen zijn plaats verwisseld met die van de matroos. Nu zou hij eens laten zien, dat ze hem niet voor niets meegenomen hadden. Dat hij maar niet voor-spek-en-bonen er bij zat en dat hij nog wel wat anders kon dan soep koken en thee zetten.

Hij boog zijn lichaam naar voren, trok met alle kracht, waarover hij beschikte. Het was jammer, dat hij de riem niet diep genoeg in het water stak, want toen hij aantrok, spoot een regen van waterdruppels over de niets vermoedende zendeling heen.

„Ho!” riep Billy-Bill in zijn angst. Maar het was al gebeurd; de druppels zaten de zendeling zelfs in de baard.

De matrozen grinnikten. De kapitein vergat even aan zijn roer te denken en keek kwaad zijn kant uit.

had alle aandacht bij zijn werk en stuurde de jol prachtig langs de gevaarlijke zandbanken. Ze schoten maar langzaam op, want de stroom was hier sterk en slechts met

De zending zei: „Lekker fris” en haalde met zijn pink het water uit zijn oor.

Billy-Bill wilde wel onder de bank kruipen, zo schaamde hij zich. Daarop deed hij extra goed zijn best en spande zich in tot het uiterste, zodat weldra het zweet langs zijn kin liep.

De zending knikte hem eens toe en dat bearde hem weer een beetje op.

Toen het begon te schemeren stuurde de kapitein de jol tussen twee zandplaten door naar de oever, waar de boot werd vastgelegd. Nadat de matrozen een paar hopen hadden gekapt, begonnen ze de meegebrachte tent op te zetten, zodat ze een slaapplek hadden voor de nacht.

Ondertussen had Billy-Bill de primus-toestellen aangestoken en zette thee. Hij sneed het brood, dat de kok hem voor de eerste dagen had meegegeven en toen de tent klaar was aten ze.

Het smaakte de kajuitsjongen best, na zo'n dag op het water te hebben geworven en ook de anderen lieten het zich goed smaken. De zending was de enige, die beweerde niet veel trek te hebben en daarom maar veertien boterhammen opat.

„Maar, de thee is best”, beweerde hij. „Ik heb van m'n leven nog nooit zulke lekkere thee gehad”.

Billy-Bill glunderde.

Direkt na het eten verdween de zending in het bos. Hij wilde planten zoeken, die drogen en bewaren. Op aanraden van de kapitein bleef hij de rivieroever volgen, om niet te verdwalen. Het was al donker toen hij terugkwam. In zijn handen droeg hij vreemde planten, die Billy-Bill nog nooit gezien had. Zorgvuldig borg hij ze weg in een trommel, die hij in de jol onder een bank schoof. Morgen zou hij ze drogen. Ze besloten die avond vroeg naar bed te gaan, omdat ze allen moe waren van de tocht en de kapitein van plan was, 's morgens weer vroeg te vertrekken.

De volgende dag woei er wat wind uit het Noordoosten, zodat ze gebruik konden maken van het zeil. Wel schoten ze niet hard op door de sterke stroom, maar het maakte het werk van de roeiers toch lichter.

Na vier dagen kwamen ze in het gebied van de stroomversnellingen. Ze vorderden nu wel uiterst langzaam. Meerdere malen moesten ze de jol verlaten en hem langs de oever langs de versnelling dragen. Dan hielpen zelfs de kapitein en de zending mee. De laatste was altijd buiten adem, als ze eindelijk de jol weer te water konden laten. Maar tegen de kapitein zei hij, zodat iedereen het horen kon: „'t Is, dat we Billy-Bill bij ons hebben, anders kwamen we er nooit. Konden we wel weer naar de „Colombo” terugkeren”.

Toen lachten ze allemaal, de kajuitsjongen het hardst.

Het verwonderde de zending, dat ze nog geen spoor ontdekten hadden van enig menselijk wezen. Ze hadden nu vijf dagreizen achter de rug en moesten, naar zijn berekening, ongeveer in het gebied van de Golden komen. Hij vertelde, dat deze mensen in de zomer hun hutten bouwden langs de rivier, waar ze leefden van jacht en vissery en 's winters terugtrokken naar het Jablonogebirge, waar ze in grotten of houten huizen woonden.

Billy-Bill keek, wanneer hij niet behoefde te roeien, goed uit, of hij hun hutten ook kon ontdekken tussen het groen, maar tevergeefs.

Op de avond van de vijfde dag sloegen ze hun tent op op een klein strand aan de rivieroever. Billy-Bill maakte een paar blikjes voedsel open, die ze meegenomen hadden van de „Colombo”, stak de spiritusstellen aan en zorgde er voor, dat ze na een half uur konden eten.

Daarna kropen ze in de tent, rolden zich in de dekens en sliepen spoedig in.

Billy-Bill werd wakker en zat met een schok overeind. Het was nog helemaal donker in de tent. Naast hem lag de jongste matroos. Aan zijn regelmatige ademhaling hoorde hij, dat die sliep. In de andere hoek van de tent snurkte iemand. Billy-Bill meende, dat daar de zending lag.

Buiten de tent was de stilte van het oerwoud. Alleen de rivier ruiste.

De kajuitsjongen meende, dat hij wakker geschrokken was van het één of ander vreemd geluid. Hij luisterde, maar toen hij niets hoorde, besloot hij maar weer te gaan slapen. Het was zeker verbeelding geweest.

Nauwelijks had hij zijn ogen dicht gedaan, of hij deed ze weer open. Hij hief het hoofd op en, steunend op zijn elleboog, luisterde hij opnieuw.

Hoor, wat was dat?

Het was, of er buiten de tent iemand liep. Een schurend geluid van een lichaam langs het tentdoek.

Het angstweet brak de jongen plotseling uit. Het geluid kwam naderbij, zijn kant op. Toen was het weer weg. Maar even later was het er weer.

Billy-Bill stompte de matroos naast hem tegen de schouder.

„James”, fluisterde hij.

De man draaide zich in zijn slaap om.

„James”, siste Billy-Bill opnieuw en stompte nog wat harder.

De matroos stiet in zijn slaap wat onverstanebare klanken uit en gooide zich weer op zijn andere zij.

Op hetzelfde ogenblik was het schurend geluid daar weer, maar nu vlakbij. Net of een man langs het tentdoek liep. Straks zou hij misschien zijn hand onder de tent doorsteken en de jongen bij de henen grijpen.....

„James dan toch!” riep hij uit, greep de matroos met beide handen vast, schudde hem heen en weer.

De ander was opeens klaar wakker.

„Wat — wat is er?”

„Set, schreeuw niet zo hard. D'r loopt een kerel buiten, vast één van de Golden”. Ze zwegen allebei en luisterden.

Maar er was geen ander geluid dan het zingen van de rivier.

„Als je nog es wat weet!” bromde de matroos slaperig. Hij tilde het tentdoek op, keek in het donker van de nacht en riep: „Als je soms de kapitein mot spreken, vriend, mot je bij de voordeur bellen”.

Hij liet het doek zakken, draaide Billy-Bill de rug toe en zei: „As je 't hart in je lijf hebt, me nog es een keer wakker te maken, voor niks as een rondsluipende kerel, gooi ik je vierkant de kajuit uit, kraasiewaker!”

Nog wel een uur lag Billy-Bill te luisteren. of het geluid zich zou herhalen, maar het bleef stil en eindelijk, toen het buiten al licht begon te worden, sliep hij in.

De volgende morgen vertelde James het hele nachtelijk avontuur in geuren en kleuren en alle matrozen lachten er om. Billy-Bill kon zichzelf haast niet voorstellen, dat hij vannacht zo bang was geweest. Zou het dan toch allemaal verbeelding zijn geweest?

Alleen zag hij, dat de zendeling niet meelachte. Hij dronk rustig zijn glas thee leeg en zei: „Billy-Bill is geen baby meer. Als hij vannacht iets gehoord heeft, dan heeft hij wat gehoord, daar kun je zeker van zijn”.

Hij zocht zijn hoed, die hij gisteravond buiten had laten liggen, maar vond die niet meer.

En Billy-Bill miste een klein steelpannetje. Toch wist hij zeker, dat hij het ding gisteren achter de tent had neergelegd.

Opeens misten ze allemaal wat. De één een eind touw, de ander een zakdoek. James zocht naar zijn pruimtabak, die hij bij die dikke boom had laten liggen.

„Zie je wel”, zei Billy-Bill. „Mij uitlachen, hè, dat kunnen jullie. Maar nou merk je het zelf, dat er dieven zijn geweest. Je wou de kraasiewaker nog wel de tent uitgooien, hè James! Nou loopt er zo één van de Golden, of hoe die kerels heten mogen op jouw tabak te kauwen”.

James antwoordde niet. Ze moesten allemaal eerlijk bekennen, dat Billy-Bill gelijk had gehad.

Plotseling begon de zendeling te lachen. Hij wees op de grond. In het zand waren zeer duidelijk de sporen van voeten te ontdekken.

Dus toch.

Ze keken er allemaal naar.

„Dus toch die Golden”, zei James.

„Geen Golden”, antwoordde de zendeling. „Wijllen jullie weten, wie de dieven zijn, dan moet je maar eens naar boven kijken”.

Hij wees naar de dichtstbijzijnde boomtoppen.

Eerst ontdekten ze niets. Toen zagen ze iets bruins bewegen tusschen de bladeren. Voorzichtig kwamen ze dichterbij en keken.

Op een dikke tak zaten twee apen. De éne had de hoed van de zendeling op, de ander kauwde een pruim uit James' tabakszak. Hij trok een vies gezicht en spuwde de tabak uit.

„Geef terug mijn tabak”, schreeuwde James woedend. De aap grinsde vriendelijk, maar was niet van plan zijn buit af te staan.

De matroos zocht naar een steen, gooide die tussen de bladeren.

In een ogenblik waren de dieren verdwenen.

„Weg tabak”, zei James spijtig.

„Kraasiewaker!” spotte Billy-Bill.

Op zijn vraag, of er hier veel apen waren, vertelde de ontdekkingsreiziger aan Billy-Bill, dat het er waarschijnlijk niet veel zouden zijn. Ze waren hier ongeveer op dezelfde breedte als Spanje en Noord-Afrika. Apen leefden in nog warmer streken. Daarom waren dit vermoedelijk apen van een enkele groep, die wat ver naar het noorden waren doorgedrongen.

(Wordt vervolgd).

Billy Bill

onder de Golden

door: G. van Heerde

Kotsjen van de Golden liep langs de rivieroever en keek over het glimmende water naar het bos aan de overkant. Hij meende daar een grote eekhoorn te zien, op het strand. Maar toen hij zijn hand boven de ogen legde, om beter te kunnen kijken, was het dier al verdwenen.

De jongen droeg een lang hemd, dat hem tot aan de knieën reikte. Het had prachtig wijde mouwen en zo'n hemd werd ook gedragen in de grote steden van Zuid-China, had de koopman verteld, van wie moeder het kledingstuk had gekocht. Kotsjen was dan ook erg trots op zijn kleren. Niemand in heel het Golden-dorp had zo'n prachtig hemd als hij.

Vanmorgen al heel vroeg had Kotsjen de jurte¹⁾ van berkenbast verlaten, om te gaan vissen in de grote Amver-rivier. Want hij wilde niet op de plaats gaan, waar al de mannen en jongens visten, maar verder stroomafwaarts. Met zijn kleine bootje had hij zich de rivier af laten drijven en het hier op de oever getrokken. Het leek prachtig viswater. Telkens sprong een grote vis boven het wateroppervlak uit. Voorzichtig legde de jongen het mandje met gierst-brood voor zich neer en begon te eten. Hij zag, dat moeder er ook een paar sappige docha's ingedaan had en at de vruchten met smaak op.

Daarna haalde hij zijn schepnet uit de boot te voorschijn. Het was een lange gaffelvormige tak, tussen de beide uiteinden was een net van paardenhaar gevlochten. Met zijn hand probeerde Kotsjen, hoe sterk het was en hij knikte tevreden. Met dit net zou hij heel grote vissen uit het water kunnen slaan.

Langzaam liep de jongen naar de

dichtstbijzijnde zandbank, lang bleef hij doodstil staan, het net hield hij in de stroom. Het mocht geen ogenblik bewegen, want de geringste trilling zou de vissen weggagen. Gespannen keek de jongen toe. Zag hij daar niet de zilveren schittering van schubben?!

Nog even wachtte hij. Nee, hij had zich niet vergist: door het water kwam een grote vis aanzwemmen. Duidelijk onderscheidde Kotsjen het beweeg van zijn kieuwen en zag hij de vinnen, die heen en weer gingen. Hij stond klaar, om toe te slaan, het linkerbeen iets naar voren gebogen.

Seconden gingen voorbij.

Zou hij?

Nu?

Nog even wachten, dacht hij

De vis was nu vlakbij. Zijn kop raakte

¹⁾ tent

bijna het schepnet.

Toen, met een vlugge zwaai, schoot Kotsjens hand uit, met een snelle ruk schoot het net omhoog. De vis werd uit het water geschept, het dier vloog met een grote boog naar de oever. Even een flikkering van zilver tegen de blauwe lucht. Toen viel hij neer tussen het groen van de varens.

Kotsjen gooide het net op de zandbank, sprong in het water en waadde snel naar de oever. Hij behoefde niet te zoeken naar de plaats, waar het dier neergekomen was, het beweeg van varens wees hem de weg.

Het was een grote vis die hij gevangen had. Het dier sloeg geweldig met zijn staart, maar Kotsjen liet zich bovenop hem vallen. Zijn beide handen omklemden het schubbige lichaam. Daarop legde hij het neer op de grond en sneed het met zijn mes de kop af.

Terwijl hij terug liep naar het water, dacht hij er aan, hoe blij zijn moeder zou zijn met de grote vis. Ze zou er soep van kunnen koken of ze zouden hem eten met rijst of gierst. Hij likte al met zijn tong langs de lippen, toen hij er aan dacht. Maar de staart was voor de god Anduri, die in de burchane, de holte in de grote boom woonde. In die holte zou moeder de staart en de vinnen neerleggen. Zou je es zien, hoe goed Anduri dan voor hen zorgen ging.

Toen hij terug kwam op de zandbank legde Kotsjen opnieuw het net in de stroom. Hij wachtte lang, maar het leek of de vissen bang geworden waren voor deze gevaarlijke plaats. Meer dan een uur ging voorbij, zonder dat de jongen iets ving. Hij kreeg kramp in zijn benen van het almaar in dezelfde houding staan, zonder te bewegen.

Daarom haalde hij het net uit het water en rekte zich eens uit. Even keek hij naar de zon en berekende, of het al tijd was om naar huis terug te keren. Hij dacht, dat hij nog wel even kon blijven en zocht een ander plaatsje op. Hij sprong over op een paar stenen, die hun kop boven het water hieven, toen op een tweede zandbank. Hij was nu verder van de kant af en de stroom was hier veel sterker. Weer legde hij zijn net uit en weer tuurde hij onafgebroken naar het water.

Hij had nergens anders oog voor, want hij wou zo graag met twee of drie vissen thuis komen inplaats van met één. Zodoende merkte hij niet, dat om de bocht van de rivier, achter hem, een boot naderde. Er zaten zeven mensen in. Eén van hen, een jongen, lag op de plecht en zag hem het eerst.

„Kijk eens”, fluisterde Billy-Bill opgewonden, „een jongen.”

Ogenblikkelijk hielden de roeiers op met hun werk en keken achterom, maar de kapitein, die de Golden-jongen ook had opgemerkt, fluisterde: „Doorroeien.” Toen sloegen de riemen opnieuw in het water en worstelde de jol langzaam tegen de stroom op.

Kotsjen hoorde het geplas van de riemen niet, omdat het water schuimend en bruisend langs zijn zandbank kolkte. Eerst toen hij toevallig omkeek, zag hij. Het net viel uit zijn handen, de golven namen het mee.

Eén ogenblik stond de jongen doodstil, alsof zijn voeten aan de zandbank waren vastgegroeid. Want wat hij zag, waren geen Chinezen, die een enkele maal met hun koopwaar de rivier opvoeren, om de Golden katoenen stoffen, potten en massen te verkopen, maar het waren vreemde, bleke mannen, die hij zag.

Mannen met wonderlijke kleren aan en zulke witte gezichten, dat je er bang voor zou worden. Kotsjen schrok nog erger, toen één der blanken opstond. Hij zag een grote, dikke man, die met zijn arm zwaaide, als wilde hij Kotsjen bij zich roepen.

De zondeling, die een beetje op de hoogte was van de taal, die langs de Amoer-rivier werd gesproken, riep hem iets toe. Maar Kotsjen verstond hem niet, want de wind nam het geluid mee.

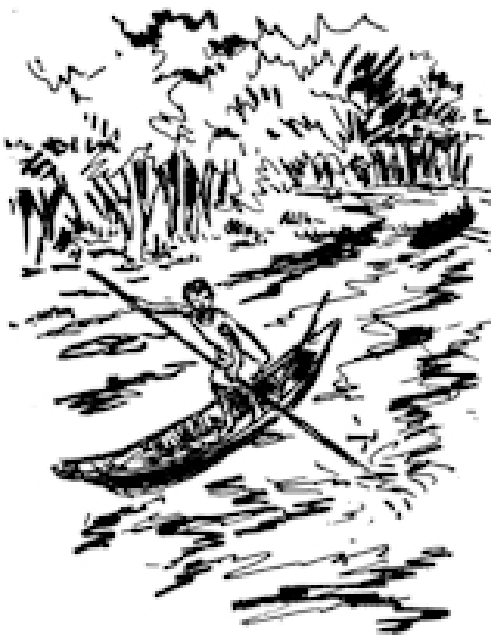
Duidelijk zag hij, dat de kapitein in de richting van zijn zandbank stuurde. De angst greep hem naar de keel. Hij had willen schreeuwen en om hulp roepen. Maar hij kon van de schrik geen geluid voortbrengen. En wie zou hem ook horen in dit onmetelijke bos!

Eerst toen het gevaar zo dicht bij was, scheen hij de macht over zijn benen terug te krijgen. Zonder zich te bedenken sprong hij over op een andere zand-

bank, om zo snel mogelijk de oever en zijn eigen bootje te bereiken. Toen hij op een steen sprong gleed zijn voet uit en hij viel voorover in het water. Nog voor de stroom hem te pakken had, stond hij al weer overeind en stormde verder, alsof de dood hem op de hielen zat.

Kotsjen bereikte de plaats, waar hij zijn boot op de oever had getrokken, hij rukte het vaartuig in het water. Geen ogenblik dacht hij aan de vis, die dood tussen de varens lag, hij kon alleen maar denken aan het gevaar, dat steeds dichterbij kwam, het gevaar van een zwarte boot en bleke mannen.

Even, terwijl hij zijn boot voortduwde

naar dieper water, keek hij achterom. Billy-Bill zag de angst, die leefde in de ogen van de jongen. Toen sprong Kotsjen in zijn bootje. Met de vaarstok duwde hij tegen de stroom op en de angst voor het naderend gevaar gaf hem reuzenkracht. Met iedere duw schoot het ranke vaartuigje als een vis door de golven. Het éne ogenblik sprong de kop omhoog, om even later weg te duiken in de diepte.

Mr. Duck riep de jongen een paar geruststellende woorden na, het maakte hem alleen nog angstiger, gaf hem nog meer kracht. Toen hij het waagde, even om te zien, zag hij, dat de afstand tussen hem en de achtervolgende boot niet klei-

ner werd. En voor het eerst haalde hij wat geruster adem, nu hij wist, dat hij niet in hun handen zou vallen.

„We krijgen hem niet”, zei James tegen de kapitein. „Moet u eens zien, hoe dat kereltje vooruitkomt. Die kan het!”

Ja, die kan het, dacht ook Billy-Bill. Vol bewondering keek hij de jongen na. Z'n kleren wapperend in de wind, stond Kotsjen daar, fier en sterk als een man.

Met iedere ruk aan zijn vaarstok, elke keer als hij met de volle kracht van zijn sterke jongenslichaam de boot voortduwde, werd de afstand groter. Daar konden de matrozen niet tegen op.

„De „Colombo” wordt met één-nul verslagen, mannen”, lachte de zendingling.

Ze lachten allemaal, maar de kapitein zei: „We zullen toch proberen, hem in het oog te houden. Want het is nu wel duidelijk, dat er een Golden-nederzetting in de buurt is. En dan is het doel van onze tocht bereikt.”

Waar de rivier een bocht sloeg, verloren ze de Golden-jongen uit het oog.

Toen ze zelf die bocht bereikten, was er van Kotsjen geen spoor meer te ontdekken.

De zendingling lachte.

„Het is me een handig kereltje. Hij is natuurlijk aan land gegaan, heeft zijn bootje op de wal getrokken en speelt nu ergens kiekeboe met ons van tussen de struiken.”

„Het doet er niet toe”, zei de kapitein. „We weten nu zeker, dat we in de bewoonde wereld komen. Vooruit, nog een half uur roeien, dan slaan we ons bivak op voor de nacht. Morgen gaan we op zoek naar het Golden-dorp. Dan zullen we onze vriend in zijn witte jasje wel terugzien.”

(Wordt vervolgd).

Ons werkhoekje

Het „tonnetje“ heeft je zeker weinig moeite bezorgd. Ga maar 'es kijken of je de oplossing goed hebt.

Horizontaal:

1. o.a.; 3. mos; 5. e.d.; 7. lam; 8. K.R.O.; 9. Ir.; 10. OMO; 12. gr.; 13. es; 14. ma; 16. v.t.; 18. Dr.; 20. lat; 21. dek; 22. re; 23. el; 25. ra; 27. ar; 29. in; 31. sol; 33.

la; 34. kam; 35. mes; 36. urn; 39. stier; 42. kers; 43. rede.

Vertikaal:

1. olle; 2. aar; 4. oom; 5. erg; 6. dorp; 10. os; 11. om; 13. etter; 15. adder; 16. var; 17. ton; 19. rel.; 24. dik; 26. as; 27. al; 28. das; 30. nar; 32. Omri; 33. les; 36. U.T.S.; 37. Ner; 38. ik; 39. Sr.; 40. re; 41. de.

En nu deze keer iets anders dan gewoonlijk.

Jullie kennen natuurlijk een massa spreekwoorden. In de 10 tekeningetjes hieronder zijn 10 bekende spreekwoorden uitgedrukt. Probeer ze maar eens te vinden. Je hoeft niets op te zenden.

Billy Bill

onder de Golden
door: G. van Heerde

Aan de avond van die warme dag kwam het onweer opzetten. Een donkere wolkenband klom langzaam omhoog langs de Oostelijke hemel. Kapitein Johnson keek er naar en stuurde, na een korte aarzeling de jol naar de oever.

„We zullen hier vannacht bivakkeren”,

zei hij, terwijl hij de jol vastlegde. „We konden wel eens zwaar weer krijgen.”

Terwijl in allertijl de tent werd opgeslagen, keek de zendeling naar de steeds donker wordende lucht. Wild warrelden de wolken dooreen. De duisternis werd steeds groter, de overkant van de rivier

was niet meer te onderscheiden. Een rukwind deed de toppen van de bomen schud- den. Het edelhert zocht snel zijn leger op, het wilde zwijn drong knorrend dieper het bos in.

Toen de matrozen de tent hadden op- gezet, brak het onweer in alle hevigheid los. Het vuur was niet van de hemel. Blik- semstralen schoten van de ene kant van de horizon naar de andere, gevolgd door de korte, knetterende slagen, die Billy- Bill telkens weer deden opschrikken. Dan lag er één korte seconde een blauw licht

over bos en rivier. De wind wakkerde aan. Dichtbij viel een boom om. De kruin van bladeren verdween in de rivier.

Vanuit hun tent keken de mannen naar het snel voortstromend water aan hun voeten. Golven met schuimkoppen kwa- men aanrollen, braken op de oever of liepen dood op het strand. Het was een machtig gezicht en de kajui-sjongen hul- verde, als hij naar het kolkende water keek.

Op dat ogenblik greep een rukwind de hoek van de tent. Het doek bolderde op en even leek het, of ze hun tent zouden verliezen, de wind hem mee zou nemen naar de rivier. Maar James was al opge- sprongen, greep het doek, trok het naar beneden. Geholpen door zijn kameraden, gelukte het hem, de pin opnieuw stevig in de grond te slaan.

Even snel als het onweer was opgeko- men dreef het af. Het rommelde nog wat na in de verte, de echo stierf weg tussen de bomen. Het late licht van de zon viel nog over de boomtoppen.

Nadat ze gegeten hadden zaten ze nog lang bij de ingang van de tent. Het was

gaan regenen; water droop van de bo- men. Billy-Bill was blij, dat hij een dak boven zijn hoofd had. De kapitein ver- telde, dat ze die nacht om de beurt moes- ten waken. Het was niet onmogelijk, dat ze vlak bij een nederzetting van de Gol- den zaten en dan was het goed, op iedere gebeurtenis voorbereid te zijn.

Ze hadden de jongen niet weer gezien, maar het was heel goed mogelijk, dat hij aan de overkant van de stroom aan land was gegaan, zijn boot in de steek had ge- laten en te voet naar het dorp was te- ruggekeerd.

„In ieder geval, we kunnen beter té voorzichtig zijn, dan niet voorzichtig ge- noeg,” besloot kapitein Johnson.

De zending knikte en James wilde weten, of de Golden gevaarlijk waren.

„Och, gevaarlijk?” meende de ander, „nee, dat geloof ik niet. In de grond van hun hart zijn de Golden bang, alleen wanneer zij sterke drank hebben ge- dronken, zijn zij onbetrouwbaar en wild. Dan denken ze voor een moord op een vreemdeling niet terug. Het is ook wel gebeurd, dat ze hun honden op een vij- and loslieten, tot de opgehitste dieren hen verscheurd hadden.”

Hij wachtte even en keek de kring rond.

„Weet u nog meer van de Golden te vertellen”, waagde Billy-Bill te vragen.

De zending lachte.

„Oh ja, ik heb veel over deze mensen gelezen, maar nog nooit een Golde ont- moet, behalve dan dat kereltje van van- middag.”

Billy-Bill schoof wat dichtër naar Mr. Duck toe en keek hem vol verwachting aan.

„Is het al kinderbedtijd, kapitein?” vroeg die met een knipoogje naar John- son. „Dan zegt u het maar, anders wil ik wel vertellen, wat ik van de Golden weet.”

De kapitein knikte. „Toe maar. Ik ben zelf ook veel te nieuwsgierig.”

Daarop schoven ze allen om de zende- ling heen.

„Jullie moeten dan weten, dat de Gol- den eigenlijk geen vaste woonplaats heb- ben. In de winter verblijven ze in het Ja- blonolgebergte, dat enkele dagreizen hier vandaan ligt. Ze hebben daar grote, houten huizen gebouwd, waar een hele familie, soms wel veertig mensen, in wo- nen kan. De vloer bestaat uit leem en de wanden zijn van hout; de naden zijn dicht- gestopt met mos en leem. Het dak be- staat uit planken of de bast van berken, waarop zware stenen, die het wegwaaien verhinderen. Voor de deuropening hangt men dierenvellen. Langs de wanden van de hut en ook in het midden om de paal, die het dak steunt, bouwt men houten banken, waarop de leden van de familie slapen. Onder de banken is de bergruim-

te. Zo'n hut ziet er vuil en verwaarloosd uit en de lucht is er niet bepaald gezond. Men eet en slaapt in hetzelfde vertrek. Aan de zolder hangt de vis te drogen. De ratten en muizen, de vloolen en de luizen behoren ook tot de bewoners van het Goldenhuis. Ja, die ratten, die vormen soms een ware plaag. Vandaar, dat de ambara's, de schuren, op palen zijn gebouwd. Hierin bewaren de Golden hun voorraden en die willen ze graag beschermen tegen de ratten."

Even zweeg de zending. Toen ging hij verder: „als wij zo'n winterdorp van de Golden zullen zien, dan zal het jullie opvallen, dat de ambara's niet gesloten worden. Want de Golden stelen niet. Ze hebben eerbied voor het eigendom van een ander. Ook een vreemdeling zullen ze nooit beroven. Mocht er ooit een Golde zijn handen niet thuis kunnen houden, dan wordt hij zwaar gestraft, soms met de dood.

Het is jammer, dat de Golden echte drinkers zijn. Als de visvangst goed is geweest, worden er feesten aangericht en dan kan het er wel eens wild toegaan.

In de zomer verlaten de Golden hun huizen en trekken langs de rivier stroomafwaarts. Er zit hier dan veel vis in het water en ze maken jacht op de bodieren. Geweren kennen ze nog niet; daarom gebruiken ze pijl en boog en ik kan u verzekeren, dat het goede schutters zijn.

De hutjes langs de rivier worden van boomstammen gebouwd. Erg sterk zijn ze niet, en meestal storten ze weer in, als de Golden in de herfst naar het gebergte terugkeren. Elk dorp heeft een „dorpsoudste“, die is zo'n beetje de burgemeester. Maar in het gezin is de vader de baas. Wat hij zegt, moet gebeuren.

Als er in het dorp iemand sterft, bouwen de Golden in het bos een grafhuis

voor de dode, waarin hij begraven wordt. Ze kopen van de Chinezen dure Chinese stoffen, waarin de dode wordt gekleed.

Maar hun eigen kleding bestaat meestal uit wit katoen, die de vrouwen zelf weven."

„Weet u ook iets van hun godsdienst?“ vroeg de kapitein.

De zending knikte.

Hun voornaamste god is Anduri. Aan hem worden de offers gebracht, die de Golden in een boomholte neerleggen. Elk dorp heeft zijn eigen burchane, waarin rijst of gierst als een offer wordt neergelegd, ook wel een takje of een lapje. Dat alles doen ze, om Anduri maar te vriend te houden.

Maar hij is niet de enige God. Ook de zon wordt aanbeden en aan de zon wordt geofferd. Als een Golde graag een zoon wil hebben, offert hij een varken aan de zon.

Daarbij komt, dat de Golden erg bijgelovig zijn. Als iemand een ongeval overkomt, gaan al de mensen, die dezelfde naam dragen als de ongelukkige, direkt hun naam veranderen. Anders zullen ze zeker ziek worden en sterven. Een kind wordt drie of vier keer in een andere wieg gelegd, dan kunnen de boze geesten hem niet vinden. En het is heel gevaarlijk om een ledige wieg te schommelen."

Billy-Bill lachte om het wonderlijke verhaal van de zending.

„Is het echt zo?“ vroeg hij.

„Vast en zeker“, bevestigde die. „Maar je moet niet denken, dat de Golden een gelukkig en vrij leven leiden? Ze worden altijd achtervolgd door de angst van Anduri of een andere God. Als Lun-wan de regen-god kwaad wil, spoelt hij hun hutten weg. Als Mao-wan, de god van het vuur, hen treffen wil, branden de huizen af. Ieder ogenblik kan de wraak van de boze geesten hen treffen. Het zijn stakers, omdat ze nooit gehoord hebben van de enige, ware God. Ik wou, dat ik hen van Hem kon vertellen.“

Toen de zending zweeg, was het even stil. Ieder dacht aan de Golden. Billy-Bill zag weer de jongen in zijn boot, het wapperende kleed om de schouder, net een kleine priester van Anduri.

Zou de jongen nu ook bang zijn? dacht hij. 's Nachts en overdag? En altijd?

Het was intussen volslagen donker geworden en ieder zocht zijn slaapplek op. Alleen James zette zich neer bij de hutingang; hij zou de eerste uren waken.

Hij zat, met opgetrokken knieën en luisterde naar het ruisen van de rivier en het geluid van een muskudier in het bos.

(Wordt vervolgd).

Hersengymnastiek

De antwoorden op de vragen uit het febr. no. zijn:

141: Ierland; 142: esculaapteken; 143: een groen „slangetje”; 144: Lemsterkerk; 145: Uzzia of Azaria; 146: Milete; 147: Thisbé, Thekoa; 148: Kongogebied; 149: Gouverneur van Curaçao en Directeur-Generaal van Nieuw Nederland; 150: Donau, Dnjestr, Dnjepr en Don.

Nu het volgende tiental:

151 Waar staat de zon op 21 maart?
152 Noem 3 richters uit het Richteren-tijdperk.

153 Noem de namen van de twee jongste zonen van Jakob.
154 Wat is een ratel en wat een rate-laar?
155 Noem de vrouwelijke woorden van: baron, dief en directeur.
156 Geef het nederlands woord voor : parachute.
157 't Meervoud van tuinman is..... Van: Noorman, timmerman, Oran-jeman.
158 Wat is de Sint Bernard? En een Sint Bernard?
159 Noem 'es 3 koningen uit de Bijbel, die op heel jonge leeftijd aan de regering kwamen.
160 Wat is het verschil tussen een ader en een slagader.

Het was nog vroeg in de morgen van de volgende dag, toen de matrozen de jol opnieuw in het water trokken en de tocht werd voortgezet. Billy-Bill vroeg zich af, wat deze dag hen brengen zou. Het was nu wel duidelijk, dat ergens in de buurt een nedersetting der Golden moest liggen. Hoe zouden ze daar ontvangen worden?

Terwijl de jongen op de kop van de boot lag, keek hij naar alle kanten en spitste hij de oren, om ieder verdacht geluid op te vangen. Maar er gebeurde niets bijzonders. Het ene uur na het andere verstreek. De stroom nam in kracht toe en steeds langzamer kwamen de roeiers vooruit.

Tot Billy-Bill ineens het hoofd ophief. Hij tuurde in de verte. Ze waren juist een rivierbocht omgerwenkt. Daar, nog ver weg, wemelde het van kleine bootjes. Hij zag duidelijk de mannen, die met de vaarbomen manoeuvreerden. De Golden, wist hij.

De bootjes werden groter. Hij maakte

er uit op, dat de mannen zich met de stroom lieten meedrijven en snel naderkwamen. En even kwam de angst weer in de jongen boven. Als deze mensen kwaad wilden, was het zo met hen gedaan. Zeker veertig, vijftig Golden kwamen recht op hen af. Hun speren glinsterden in het licht van de zon. Duidelijk onderscheidde de kajuitsjongen hun bogen, die ze over de schouder hadden geslagen en de pijlkoker aan de gordel.

Het zou Billy-Bill niet gespeten hebben, als op dit ogenblik de kapitein het bevel had gegeven, terug te keren. Met de stroom mee zou het hen misschien wel gelukken, de achtervolgers te ontkomen.

Hij keek eens naar het gezicht van de kapitein, maar het stond strak als altijd. Onafgebroken tuurde die naar de naderende Golden. Ook de zendeling had nergens oog voor dan voor de bootjes, die snel op hen afkwamen. Billy-Bill kon het rumoer van hun stemmen al horen, telkens als ze elkaar iets toeriepen.

Eén der matrozen hield even zijn

riem in en keek kapitein Johnson vreemd aan. Maar die knikte alleen met

het hoofd en zei: „Doorroeien.“

Nauwelijks hadden de Golden hen bereikt, of met een handige beweging van hun vaarstok lieten zij de bootjes zwenken en tornden mee tegen de stroom op.

Het gaf Billy-Bill even een gevoel van rust, toen hij bemerkte, dat ze de speren, die met de punt in de boot waren gestoken, met rust lieten, de hogen bleven op hun plaats. Ook praatten de Golden niet meer met elkaar, zwiiggend vormden ze een escorte vóór en achter en opzij van de blanken. Het deed de kajuitsjongen denken aan een gevangene, die door een sterke politiemacht werd opgebracht. Toen, toch weer onrustig, schoof hij op zijn zitplaats heen en weer en keek naar de zending.

Het was, of die zijn gedachten kon raden. Even glimlachte hij tegen de jongen, als wilde hij hem geruststellen.

Toen zei hij: „Ik heb toch wel gezegd, Billy-Bill, dat deze mannen vredelievend van aard zijn. Als ze maar geen rijstbrandewijn hebben gedronken, want dan is er geen huis met hen te houden.“

Hij wees naar één der boten, groter dan de andere. „De man in die boot is waarschijnlijk het dorpsheofd. Zijn jol is sterker en ook mooier. Kijk maar, er staat

een houten vogelkop op de boeg.“

Even keek Billy-Bill. Toen draaide hij zijn hoofd weer om. Vergiste hij zich nu, of zag hij daar dezelfde jongen, die ze gisteren hadden ontmoet en er toen zo snel vandoor ging? Hij wees de zending op zijn ontdekking. Die keek eens goed en knikte. „Je hebt gelijk. Het is onze vriend van gisteren.“

Toen de jongen wat dichterbij kwam met zijn bootje, riep de wereldreiziger hem iets toe, wat Billy-Bill niet verstond. Even verdonkerde het gezicht van de jonge Golde en maakte hij een beweging, alsof hij snel weg wilde bomen, maar hij bedacht zich en Billy-Bill hoorde hem plotseling iets terugroepen. Van het gesprek, dat nu volgde, kon hij geen woord verstaan, wel merkte hij, dat de zending moeilijk naar zijn woorden zocht en lang niet alles begreep van wat de Golde hem toeriep. Maar hij vond het al prachtig, dat Mr. Duck in ieder geval in staat was, een gesprek met deze mensen te voeren.

„Wat zegt hij?“ waagde hij het, de zending te vragen.

„Als ik hem goed begrepen heb, moeten wij mee naar het dorp. Maar er zal ons niets kwaads overkomen. De Golden willen de vrede.“

„Hoe zou hij gisteren aan ons ontsnapt zijn?“ vroeg Billy-Bill.

De zending bracht de vraag over. Er volgde een lang verhaal, waarvan Billy-Bill niets en Mr. Duck iets begreep. De jongen had 's nachts zijn bootje over land voorbij de plaats gesleept, waar de blanken bivakkeerden en was vroeg in de morgen, nog voor het licht was, de stroom verder opgeroeid. Zodoende had hij tijdig zijn stamgenoten kunnen waar-
schuwen.

„Weet je, hoe de jongen heet?“ zei de zending. Ik heb het gevraagd. Kotsjen.“

„Kotsjen!“ herhaalde Billy-Bill. Toen zag hij, dat de jongen op het horen van zijn naam, zich omkeerde en hem aankeek. Onwillekeurig stak de kajuitsjongen de hand tot een groet en hij zag, hoe Kotsjen tegen hem lachte. „Net of hij mijn vriend is“, dacht Billy-Bill.

Langs een smal bospad bereikte de bemanning van de „Colombo“ het dorp,

omstuwde door de Golden.

De zending pufte en blies. Met zijn hand wuifde hij zich koelte toe. Naast hem liep kapitein Johnson, zwijgend. De matrozen volgden en Billy-Bill liep achteraan. In het dorp zelf keek hij zijn ogen uit. De jurten waren, zoals de zending ze had beschreven, gemaakt van planken en leem. In het midden van de kleine nederzetting was een paal opgericht, waaraan een klein kastje, een „burchane“, was opgehangen.

„Dat is de offerplaats“, wees de zending.

Toen werd Billy-Bills aandacht getrokken door een man, die midden op de kleine, open plek tussen de jurten stond. Hij droeg een lang, geel en groen gekleurd kledingstuk, dat tot op de grond hing. Op zijn hoofd had hij een vreemd gevormde hoed, gevlochten van een soort riet en versierd met vogelveren. In stomme verbazing staarde Billy-Bill naar de vreemde figuur, die dansend om de paal ging, telkens zijn handen omhoog hief, om ze daarna met een snelle beweging naar voren te brengen.

Vragend keek de kajuitsjongen naar de zending.

„Het is een sjamaan“, fluisterde die. Je mag hem beslist niet storen, want dan worden de Golden boos.“

„Een sjamaan? Wat is dat?“

130

Dat is hun priester. Hij brengt de offers aan Lun-wan en Mao-wan en aan de zon. Nu vraagt hij, of het goed is, dat de vreemdelingen in het dorp komen.“

Rondom de dansende sjamaan stonden de Golden zwijgend toe te zien. Ze durfden zich nauwelijks te verroeren uit angst, de priester te storen bij zijn heilig werk.

Eerst toen de man ophield met dansen en zich naar hen toekeerde, drongen ze naar voren. Even gleed de blik van de sjamaan over het groepje blanken, toen zei hij iets tot de Golden.

Mr. Duck spande zich in, hem te verstaan, maar de man sprak zo red, dat de woorden onbegrepen aan hem voorbijgingen. Gelukkig ontdekte hij Kotsjen vlakbij en hem vroeg hij, wat de sjamaan had gezegd.

„We mogen blijven“, zei hij even later verheugd tot de matrozen. „Mao-wan schijnt het goed te vinden.“

In een leegstaande jurte vonden ze een onderdak voor de nacht. Ze hadden liever in hun eigen tent geslapen, maar durfden het vriendelijk aanbod van de dorpsoudste niet af te slaan.

Midden in de nacht werd Billy-Bill wakker door een vreemd geritsel. Hij dacht terug aan de keer, toen de apen op bezoek waren geweest en hij was al van plan, de anderen wakker te maken, toen hij een beest over zijn blote been voelde lopen. Hij greep er naar, maar het ontsnapte en kroop piepend weg in een hoek van de jurte. Ratten, wist Billy-Bill.

„Ik weet het niet“, zei James de volgende dag, „maar ik heb een gevoel of er een heel leger kleine springertjes over mijn rug marcheert.“ Hij krabde zich aan alle kanten. In eens voelden ze allemaal wat en gingen ze op jacht, om de vijanden te verdrijven. Maar daar was geen beginnen aan en tenslotte besloten ze zuchtend, de strijd maar op te geven.

„Als je er niet aan denkt“, zei Billy-Bill met een wijsgerig gezicht, „dan voel je ze niet.“

„Nou, maar ik voel ze wel“, antwoordde de zending. „En een schik dat ze hebben! Ik denk, dat ze feest vieren, ter ere van onze komst.“

[Wordt vervolgd].

Billy-Bill

onder de Golden

door: G. van Heerde

Buiten, in de warme zon, zetten ze zich neer. De Golden brachten hen gedroogde vis en rijst en ze lieten het zich goed smaken. Ondertussen had Mr. Duck een gesprek aangeknoopt met Kotsjen. Ze zaten naast elkaar en de zending vroeg allerlei namen, die hij in zijn zakboekje opschreef.

„Wat is dat?” en hij wees naar de rijst. De jongen gaf het antwoord en de zending schreef het op. „En dat? En dat?”

Een enkele maal hield hij op, legde potlood en papier neer en zei: „Even krabben, ze beginnen weer.”

Met behulp van de opgeschreven woorden en het beetje, dat hij van de taal der Golden kende, gelukte het hem een gesprek met de mensen aan te knopen. Daardoor kwam hij veel te weten van hun levenswijze en gewoonten. Trouw schreef hij alles op in zijn boekje, om later verslag uit te kunnen brengen aan het Groot aardrijkskundig genootschap.

's Avonds, toen ze naar bed gingen, borg hij zijn papieren zorgvuldig op.

„Ik moet zorgen, dat de ratten er niet aankomen”, zei hij. „Als ze van mij wat afknabbelen, is dat niet zo erg. Ik ben dik genoeg. Maar van mijn zakboekje moesten ze afblijven.”

De volgende avond, toen de grootste hitte voorbij was, kwamen de Golden, die die dag op de jacht waren geweest, bij de jurte van de vreemdelingen. Wat aarzelend zetten zij zich in een kring om hen heen. Ook de vrouwen en de grotere kinderen kwamen te voorschijn en sloten zich bij hen aan. Recht tegenover de zending zaten het dorps hoofd en de sjamaan. Zij hadden recht op de beste plaatsen. Het was duidelijk, dat de Golden verlangden te weten, waar de vreem-

delingen vandaan kwamen en wat ze wilden.

Ze stelden hun vragen langzaam en duidelijk. Een enkele maal begreep de zending hen niet en moesten ze de vraag herhalen. Zoekend naar zijn woorden gaf Mr. Duck dan antwoord. Soms greep hij naar zijn boekje, om het juiste woord te vinden. Het leek Billy-Bill, of ze verdachten waren, die door hun rechters werden ondervraagd, maar een enkele blik op de zending, overtuigde hem, dat ze nergens bang voor behoeften te zijn. Die lachte soms en dan lachten de Golden terug. Ze schenen het wel prettig te vinden, dat de vreemdelingen een eind maakten aan de eentonigheid van hun bestaan.

Nadien ging er geen dag voorbij, of de Golden kwamen in de avond om te luisteren, naar wat de zending te vertellen had.

Die sprak van verre landen, waar de Golden nooit geweest waren en waar ze ook wel nooit zouden komen. Over het leven van andere mensen. Dan hoorde Billy-Bill hun kreten van verbazing. Hoe was het ook mogelijk, dat er mensen op de wereld woonden, die jurten bouwden, wel tien keer zo groot als de hunne. Och, och, je zou verdwalen in zo'n jurte. En wat vertelde de blanke nu? Waren er boten, die zonder roeien tegen de stroom op konden varen?! Met een puf-puf onder in het schip, die het voortdruwde? Het was niet te geloven!

Met open mond gaapten de Golden de zending aan. Het was doodstil, toen hij eindelijk uitgesproken was. Langzaam en druk pratend trokken de mensen zich dan terug in hun jurten, vastbesloten, morgen weer te gaan luisteren naar de wonderlijke verhalen van de blanke.

De sjamaan vroeg, of de zending geen offer moest brengen aan Mac-wan of aan de god van de rivier.

Een ogenblik keek Mr. Duck de man aan, toen zei hij rustig: „Nee.”

De sjamaan sloeg de handen ten hemel en keek geschrokken de wereldreiziger aan. „Mac-wan zal u straffen, als u de offers niet brengt”, stamelde hij.

Enkele Golden verdrongen zich om de beide mannen en luisterden naar het gesprek. Kotsjen drong naar voren, om geen woord te missen. Maar toen de zending beslist met het hoofd schudde en weer „nee” zei, deed hij een stap achteruit, want hij verwachtte, dat Mac-wan hem nu wel straffen zou voor deze woorden. Er gebeurde niets en rustig keek Mr. Duck de kring rond. Toen zei hij: „Ik geloof niet in het bestaan van de god Mac-wan. Ik geloof in een God, die over heel de wereld regeert. Ook over de Golden. Die wil jullie niet doden of ziek maken! O nee, mijn God wil alle mensen, die in Hem geloven, gelukkig en blij maken.”

Toen, moeilijk zoekend naar zijn woorden, vertelde de zending van God, Die zijn Zoon in de wereld had gezonden als een klein Kindje in de stal.

Zwijgend luisterden de mensen toe. Het was een vreemd verhaal voor hen. Toch, even, dachten ze er aan, hoe gelukkig ze zouden zijn, als ze niet meer in angst leefden voor Mac-wan en Lun-wan en Anduri. Zou het waar zijn, wat de vreemdeling hen vertelde? vroegen ze zich af.

Alleen de sjamaan schudde het hoofd en keek bezorgd de kring rond. Zijn donkere ogen zochten Mr. Duck en even zag die de haat er in flikkeren.

Toch had hij niet de moed, de woorden van de zending in twijfel te trekken.

De enkele dagen, die hen nog restten, voor ze de terugtocht moesten aanvaarden, gebruikte Mr. Duck, om zoveel mogelijk van de Golden te weten te komen. Wel keken de mensen vol ontzag naar het boekje, waarin de wereldreiziger alles opschreef, en in hun hart waren ze wel bang voor het „toverboekje”, maar ze vertelden hem toch alles, wat hij weten wilde. Maar 's avonds, als de jagers

met hun buit terugkeerden uit de bossen of de gevangen vissen te drogen hingen in de jurten, kwam de zending aan het woord. In een wijde kring zaten mannen

en vrouwen om hem heen en luisterden naar de verhalen uit de Bijbel, die de blanke man vertelde. Vooraan zat de dorpsoudste met zijn vrouw en twee kinderen. De sjamaan was naar achteren gekropen. Toch wilde hij geen woord missen van alles, wat de vreemdeling vertelde. Hij had wel op willen springen en de Golden toeroepen: „Luister niet naar hem. Het zijn allemaal leugens, die hij vertelt.” Maar hij durfde niet, want de dorpsoudste had hem gezegd, de blanken hun gang te laten gaan. Ze mochten tot de Golden zeggen, wat ze wilden.

Nu hoopte de sjamaan alleen nog maar, dat ze spoedig zouden vertrekken, dan zouden de mensen weer naar hem luisteren.

Op een avond, toen de schemer kwam aangekropen van tussen de bossen en de Golden hun jurten opzochten, om te gaan slapen, sloop de sjamaan naar de hut van de dorpsoudste.

(Wordt vervolgd).

Billy-Bill

onder de Golden

door G. van Heerde

„De blanke mannen moeten weg”, zei hij, terwijl hij ging zitten op één der banken tegen de zijwand.

De dorpsoudste keek hem aan.

„Waarom?” vroeg hij.

„Omdat vele rampen over ons zullen komen. Het water van de rivier zal stijgen en de jurten overstromen. Misschien zet de bliksem het bos in brand en wij, de vrouwen en de kinderen, zullen sterven. Het kan ook zijn, dat de mannen zonder buit terugkeren van de jacht of de vis in de rivier sterft.”

De dorpsoudste dacht lang na. Toen antwoordde hij: „Waarom leven wij altijd in angst? Waarom zijn wij bang voor Anduri? En voor Lun-wan? Waarom kan ik niet slapen, als de wind door de bossen gaat? Omdat ik bang ben, dat Mao-wan mij zal doden. Als ik één maal vergeet, Anduri hef offer te brengen, denk ik, dat ik ziek word en sterven moet. Als het waar is, wat de blanke man zegt, dan

kan ik gelukkig worden. En alle Golden. Want die God ziet ons, als wij in onze boten de Amoes afvaren en hij helpt ons. Wat heeft de zending gezegd? Als wij ziek zijn, moeten wij tot die God bidden. Hij kan ons beter maken.”

De sjamaan ging heen. Buiten was het al donker. Vaag onderscheidde hij de jurte, waarin de blanke mensen waren ondergebracht.

Even stond hij stil en luisterde. Maar geen geluid verbrak de stilte.

Zacht sloop hij door de avond naar zijn eigen hut, zijn hoofd vol gedachten. Als het eens waar was, wat de zending verteld had? Zouden alle Golden dan gelukkige mensen kunnen worden?

Dikwijls liep Billy-Bill met Kotsjen langs de oever van de Amoer. Van de eerste dag af, dat ze in het Goldendorp waren aangekomen, waren ze dikwijls bij elkaar geweest. Ze konden elkaar niet verstaan, ze waren kinderen van verschillende stam, en toch zochten ze elkaar telkens weer op. Uren lang konden ze samen door het bos dwalen, Kotsjen wees dan naar de bomen en planten en de namen, die Billy-Bill langzaam nasei. Als hij zich vergiste en maar wat nababbelde, lachten ze allebei. Kotsjen nam zijn nieuwe vriend mee in de jurte en leerde hem de namen van alle voorwerpen, die daar in stonden.

Na een paar dagen wist de blanke jongen al een hele hoop en aarzeliend probeerde hij zijn eerste zinnetje in de taal der Golden te stamelen.

Wat was hij blij, dat Kotsjen zijn vraag begreep en antwoord gaf, heel langzaam en heel duidelijk.

Nadien gebeurde het vaak, dat hij twee, drie keer zijn vraag moest herhalen, voor de ander hem begreep of Kotsjen nog eens en nog eens moest zeggen,

wat hij bedoelde, maar tenslotte begrepen ze elkaar toch.

De zendeling lachte om hem. „Goed zo, prees hij. Doe je best maar.”

Billy Bill bedacht, dat hij na een maand zeker goed Goldens zou kunnen praten. Jammer, dat ze zo lang niet bleven. „Nog een paar dagen”, had de kapitein gezegd, „en dan zoeken we de „Colombo” weer op.”

De dag vóór hun vertrek nam Kotsjen de kajuitsjongen mee naar zijn hut. Daar, in de hoek stonden twee speren, met de punt in de grond gestoken. Hij trok ze er uit, voelde met zijn vingers de scherpte van de wapens en gaf er één aan Billy-Bill. Niet begrijpend keek die hem aan. Kotsjen zou toch niet willen vechten?

De Golden zag Billy's angst en lachte. Hij schudde het hoofd, deed, of hij de kajuitsjongen met de speer wilde steken en schudde weer het hoofd. O, nu begreep Billy-Bill hem. Er zou dus niet gevochten worden. Zouden ze soms gaan jagen?

Nieuwsgierig liep hij achter zijn vriend de hut uit. Ze gingen langs de jurten tot waar het pad naar de rivier begon. Daar zat de zendeling op een omgevalen boom in zijn boekje te lezen.

„Waar ga je heen, Billy-Bill”, vroeg hij, toen de jongens voorbijliepen.

„Ik weet het niet”, antwoordde de kajuitsjongen. Misschien gaan we wel op jacht. Kotsjen heeft me zo maar een speer in de hand gedrukt.”

De zendeling vroeg de jonge Golden iets en zei tegen Billy-Bill: „Hij wil gaan vissen met de speer. Daar zijn die Golden erg handig in. Maar denk er om, niet te ver van huis, hoor.”

Billy-Bill vroeg zich af, of het hem zou gelukken, een vis aan zijn wapen te spietsen. Hij had wel eens gehoord, dat Bosnegers in Suriname zo visten, maar dat de Golden het ook konden, wist hij niet. Daarom liep hij snel naast Kotsjen voort, tot waar de rivier schuimend aan hun voeten stroomde.

Fazanten die op de oever hadden zitten dromen, vlogen bij hun komst op. In sierlijke bochten cirkelden ze om de jongens heen, toen zetten ze zich op een boomtak en keken nieuwsgierig toe, wat er nu zou gebeuren.

Kotsjen nam een aanloop en sprong van de oever op de dichtstbij zijnde zandbank. Even legde hij zijn speer neer, keek toe, hoe Billy-Bill eerst zijn speer gooide en toen zelf de sprong waagde.

Daarna knielden de beide jongens neer en keken gespannen naar het water.

Meer dan een half uur ging voorbij. Wat ze zagen, geen vis.

Het begon Billy-Bill al lang te vervelen en hij stond juist op het punt, op te staan en zich eens uit te rekken, toen Kotsjen zacht met zijn hand wenkte. Doodstil keek Billy-Bill toe. Hij zag, hoe de Golden ingespannen naar één punt in het water keek. Zou daar een vis zijn?

Zacht ruiste het water langs de zandbank, verder was er geen geluid.

Langzaam ging Kotsjens arm omhoog. De speer flikkerde in de zon. Nog één seconde. Toen, met een pijlsnelle beweging schoot zijn hand omlaag. De speer suiste naar beneden, bleef trillend in het water staan.

Meteen had Kotsjen zich al voorovergebogen. Zijn hand tastte in het water. Toen, tegelijk met de speer bracht hij de vis boven.

Het dier spartelde niet meer. Het was dood. De Golden jongen sprong blij over de zandbank in het rond, wees op een vis en begon snel een heel verhaal af te draaien, waar Billy-Bill geen woord van verstond.

Daarop beduidde hij de blanke jongen, op dezelfde plaats te gaan liggen, waar hij ook gelegen had. Weer tuurden ze, allebei.

Even later stiet hij de kajuitsjongen zachtjes aan. Een grote vis kwam langzaam aanzwemmen.

Ze zaten zo stil als muizen. Billy-Bill had kramp in zijn been, maar durfde zich niet verroeren. Net als zijn vriendje tilde hij langzaam de speer op. Nog even wachtte hij, nog even..... toen.....

Jammer, met een snelle slag van zijn staart schoot de vis weg, juist op het ogenblik, dat Billy-Bill toestiet.

Ze bleven vissen, tot hun lege maag vertelde, dat ze nu naar huis moesten. Het was bij die ene vis gebleven. Als een fiere overwinnaar droeg Kotsjen het beest aan zijn staart naar het dorp.

(Wordt vervolgd).